

ส่วนที่ 1

ข้อมูลสรุป (EXECUTIVE SUMMARY)

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด ("บริษัท") ได้จดทะเบียนก่อตั้งเมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2527 ตามมติของคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 19 มิถุนายน 2527 โดยให้มีรูปแบบบริษัท มีโครงสร้างการบริหารที่มีเอกภาพและมีอำนาจการบริหารงานอย่างอิสระ มีความคล่องตัวในการดำเนินธุรกิจเช่นเดียวกับบริษัทเอกชนทั่วไป และได้จดทะเบียนจัดตั้งเป็นบริษัทจำกัดภายใต้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์และดำเนินการในลักษณะบริษัทจำกัด เมื่อวันที่ 8 พฤศจิกายน 2527

บริษัทได้ดำเนินธุรกิจ ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2528 ได้จดทะเบียนแปรสภาพเป็นบริษัท มหาชน จำกัด เมื่อวันที่ 23 เมษายน 2536 และได้นำหุ้นสามัญของบริษัทจดทะเบียนเป็นหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 2 สิงหาคม 2537

บริษัทประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปทั้งค้าปลีกและค้าส่งในปริมาณประมาณร้อยละ 15 ของความต้องการใช้น้ำมันในประเทศ และบริหารกิจการโรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาเรลต่อวัน มีที่ตั้งสำนักงานใหญ่ เลขที่ 210 ถนนสุขุมวิท 64 แขวงบางจาก เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260 ปัจจุบันมีทุนจดทะเบียน 7,720 ล้านบาท ทุนชำระแล้ว 5,220 ล้านบาท

ผลการดำเนินงานในช่วงปี 2543 -2545

	ปี 2545	2544	2543
รายได้รวม (ล้านบาท)	51,936	48,596	52,330
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ (ล้านบาท)	534	(2,987)	(1,582)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนหักดอกเบี้ย และค่าเสื่อมราคา (EBITDA) (ล้านบาท)	2,893	1,028	1,760
สินทรัพย์รวม (ล้านบาท)	28,901	26,393	29,028
หนี้สินรวม (ล้านบาท)	24,315	23,962	23,256
ส่วนของผู้ถือหุ้น (ล้านบาท)	4,586	2,431	5,772
อัตรากำไรขั้นต้น (ร้อยละ)	6.1	(0.6)	2.7
อัตรากำไรสุทธิ (ร้อยละ)	1.0	(6.1)	(3.0)
อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์รวม (ร้อยละ)	1.9	(10.8)	(5.5)
กำไรสุทธิต่อหุ้น (บาท)	1.02	(5.72)	(3.03)
มูลค่าตามบัญชีต่อหุ้น (บาท)	8.79	4.66	11.06



ส่วนที่ 2
บริษัทที่ออกหลักทรัพย์

ชื่อบริษัท : บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)
THE BANGCHAK PETROLEUM PUBLIC
COMPANY LIMITED

ประเภทธุรกิจ : ประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งค้าปลีกและค้าส่ง และบริหารกิจการ
โรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาเรลต่อวัน

ที่ตั้งสำนักงานใหญ่ : 210 ถนนสุขุมวิท 64 เขตพระโขนง กรุงเทพมหานคร 10260

เลขทะเบียนบริษัท : บมจ. 100

HOME PAGE : <http://www.bangchak.co.th>

โทรศัพท์ : 0-2335-4999

โทรสาร : 0-2335-4009

1. ปัจจัยความเสี่ยง

1.1 ความเสี่ยงจากราคาน้ำมันในตลาดโลก

บริษัทมีรายได้จากการจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป และมีต้นทุนส่วนใหญ่จากการจัดหาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป รายได้และต้นทุนของบริษัท จึงเกี่ยวข้องกับกลไกตลาดและการกำหนดราคาของน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งของภูมิภาคเอเชียและของโลก ซึ่งเป็นระบบเปิดและมีความเคลื่อนไหวเกี่ยวข้องกันทุกภูมิภาค ไม่สามารถทราบ

ล่วงหน้าได้

ลักษณะของความเสี่ยงที่สำคัญประการหนึ่งคือ บริษัทต้องตัดสินใจซื้อน้ำมันดิบเพื่อนำเข้ากลั่นล่วงหน้า 1-2 เดือน โดยที่บริษัทยังไม่สามารถทราบราคาที่แท้จริงของน้ำมันดิบนั้น เงื่อนไขการซื้อขายน้ำมันดิบโดยทั่วไป จะกำหนดเฉพาะสูตรอ้างอิงหลัก(BENCHMARK) ซึ่งจะรับทราบราคาที่แท้จริงได้ก็ต่อเมื่อถึงเดือนส่งมอบแล้ว เช่น กรณีซื้อน้ำมันดิบจากแหล่งตะวันออกกลาง มักใช้สูตรราคาอ้างอิงกับราคาเฉลี่ยของน้ำมันดิบดูไบหรือน้ำมันดิบทาปีส

ณ เดือนส่งมอบ เป็นต้น และเมื่อมีการส่งมอบน้ำมันดิบเรียบร้อยแล้ว ต้องผ่านกระบวนการขนส่ง ลำเลียง เตรียมวัตถุดิบ กลั่นเป็นน้ำมันสำเร็จรูป ตลอดจนเก็บในถังเพื่อรอการจำหน่าย ราคาจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปจะถูกกำหนดให้มี

ความสัมพันธ์กับราคาน้ำมันสำเร็จรูปที่สามารถจัดหาได้ในเวลานั้นจากตลาดสิงคโปร์ (คำนวณจากราคาตลาดจริงที่สิงคโปร์ในช่วงของการส่งมอบ) รายได้ของบริษัทจากการจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูปจึงไม่มี

ความสัมพันธ์โดยตรงกับ

ต้นทุนน้ำมันดิบ ซึ่งถือเป็นความไม่แน่นอนในส่วนต่างของรายได้และต้นทุนก่อนหักค่าใช้จ่าย หรือ GROSS REFINING MARGIN (GRM)

ลักษณะของความเสี่ยงที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือ ราคาน้ำมันมีความผันผวนสูง ทั้งในตลาดภูมิภาคและตลาดโลก ทำให้บริษัท ซึ่งโดยปกติมีปริมาณน้ำมันคงคลังหมุนเวียนอยู่ในระดับ 40-50 วัน ตามกระบวนการข้างต้น อาจได้รับผลกระทบจากความผันผวนของราคาน้ำมันในตลาดโลก ซึ่งใช้กำหนดมูลค่าน้ำมันคงคลังหมุนเวียนของบริษัท

อย่างไรก็ตาม บริษัทมีคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงที่ทำหน้าที่พัฒนาระบบการจัดการด้านการบริหารความเสี่ยงเพื่อให้มีผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัทน้อยที่สุด เช่น ให้มีการซื้อขายน้ำมันล่วงหน้า (HEDGING) เพื่อลดความเสี่ยงดังกล่าว โดยกำหนดส่วนต่างราคาตลาดจริงของน้ำมันสำเร็จรูปกับราคาน้ำมันดิบอ้างอิงล่วงหน้า หรือขายน้ำมันดิบหรือน้ำมันสำเร็จรูปในสต็อกล่วงหน้า เป็นต้น

1.2 ความเสี่ยงจากการผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

สำหรับกิจการกลั่นน้ำมัน รายได้และต้นทุนสินค้าของบริษัทจะอิงกับเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. โดยต้นทุนสินค้าเป็นเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. และรายได้จากราคาขายหน้าโรงกลั่นในประเทศคำนวณจากราคาน้ำมันในตลาด

สิงคโปร์เป็นเงินสกุลดอลลาร์ สรอ. เช่นกัน โดยใช้อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ขายแปลงเป็นเงินบาท ดังนั้น ความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนมีผลกระทบต่อรายได้และต้นทุนของบริษัท บริษัทจึงมีนโยบายในการบริหาร

ความเสี่ยงจากอัตราแลกเปลี่ยนของรายได้และต้นทุนโดยใช้เทคนิค VALUE AT RISK (VaR) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพ

การประเมินความเสี่ยงควบคู่ไปกับการซื้อขายเงินดอลลาร์ สรอ. ล่วงหน้าที่เหมาะสม เพื่อเป็นการลดความเสี่ยง

จากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน

ในปี 2545 บริษัทมีหนี้เป็นเงินกู้ต่างประเทศ จำนวน 35 ล้านดอลลาร์ สรอ. หรือ 1,516 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.64 ของหนี้เงินกู้ทั้งหมด เงินกู้ดังกล่าวเป็นเงินกู้ที่กระทรวงการคลังจัดหาให้โดยการออก EURO COMMERCIAL PAPER (ECP)

1.3 ความเสี่ยงในเรื่องความปลอดภัย

กิจการน้ำมันปิโตรเลียมเป็นกิจการที่ต้องดูแลความปลอดภัยเป็นอย่างดี การดำเนินการต้องระมัดระวังทุกขั้นตอนเป็นพิเศษ เนื่องจากความผิดพลาดที่ขั้นตอนใดขั้นตอนหนึ่งอาจก่อให้เกิดความเสียหายอย่างรุนแรง ทั้งต่อโรงกลั่นฯ และชุมชนที่อยู่รอบโรงกลั่นฯ อย่างมีนัยสำคัญ ถึงแม้ว่าบริษัทได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินของโรงกลั่นฯ และคลังน้ำมันของบริษัทที่เพียงพอกับมูลค่าทรัพย์สินแล้วก็ตาม

ตลอดเวลาที่ผ่านมา บริษัทได้กำหนดมาตรการควบคุมความเสี่ยงของโรงกลั่นฯ ที่สำคัญ เช่น ปฏิบัติตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับความปลอดภัยอย่างเคร่งครัด ทำการประเมินความเสี่ยง กำหนดขั้นตอนการทำงาน และบำรุงรักษาอุปกรณ์การผลิตตามระยะเวลาที่กำหนด เป็นต้น การดำเนินการดังกล่าวได้รับการตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอจากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.) ซึ่งเป็นผู้ให้การรับรอง ระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย

(มอก.18001) เลขที่ OHS00007/007 สำหรับกิจการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมแก่บริษัท นับเป็นโรงกลั่นฯ แห่งแรกในประเทศ ที่ได้รับการรับรองครอบคลุมทุกกระบวนการผลิต

1.4 ความเสี่ยงจากการเกิดวินาศภัยระหว่างการขนส่งน้ำมันมายังโรงกลั่น

บริษัทต้องมีการจัดหาน้ำมันดิบจากแหล่งต่างๆทั้งในและนอกประเทศ โดยการขนส่งทางเรือขนาดใหญ่ หากเกิดวินาศภัยระหว่างการขนส่งในเที่ยวใดแล้ว ก็ส่งผลทั้งต่อทรัพย์สินของบริษัท และเกิดผลกระทบต่อสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ และอาจกระทบกับการผลิตของบริษัท แม้บริษัทได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินและบุคคลที่ 3 แล้วก็ตาม

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของเหตุดังกล่าวอยู่เสมอ จึงได้มีการปรับปรุงมาตรฐานของการขนส่งน้ำมันให้ดีขึ้น เช่น มีอุปกรณ์ที่ได้มาตรฐานรวมทั้งถึงดับเพลิงประจำเรือ มีการล้อมทุ่นกักน้ำมัน (BOOM) ตลอดเวลาที่เรือเทียบท่า ตลอดจนมีการรวมกลุ่มกับผู้ค้าน้ำมันอื่นในการร่วมกันเข้าระงับเหตุ หากเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.5 ความเสี่ยงจากการเกิดอุบัติเหตุระหว่างการขนส่งน้ำมันสำเร็จรูปให้ลูกค้า

การจำหน่ายน้ำมันให้ลูกค้า ทั้งขายให้ลูกค้าอุตสาหกรรม ขายส่ง และขายปลีกผ่านสถานีบริการ ส่วนใหญ่ขนส่งจากคลังน้ำมันโดยทางรถยนต์ หากเกิดอุบัติเหตุระหว่างการขนส่งในเที่ยวใดแล้ว นอกจากจะส่งผลกระทบต่อทรัพย์สินของบริษัท สร้างความเสียหายให้ประชาชน ชุมชนและสาธารณะสมบัติแล้ว อาจกระทบโดยตรงกับการประกอบกิจการของบริษัท ถึงแม้ว่าบริษัทได้มีการทำประกันภัยทรัพย์สินและบุคคลที่ 3 แล้วก็ตาม

บริษัทตระหนักถึงความสำคัญของเหตุดังกล่าว จึงได้มีการฝึกอบรมพนักงานขับรถอย่างสม่ำเสมอ มีการตรวจสอบรถขนส่งน้ำมันให้ได้ตามมาตรฐานที่กำหนด มีอุปกรณ์ควบคุมการปฏิบัติงานและการใช้ความเร็วของรถขนส่งน้ำมัน เช่น TACHOMETER มีระบบแจ้งเตือนให้รางวัลพนักงานขับรถกรณีไม่มีอุบัติเหตุ และมีบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติ

ตามกฎหมาย นอกจากนี้บริษัทได้ร่วมมือกับกลุ่มผู้ค้าน้ำมันรายอื่นในการร่วมกันช่วยระงับเหตุ หากเกิดอุบัติเหตุ

1.6 ความเสี่ยงจากความต้องการใช้น้ำมันเตาลดลง

จากการที่ความต้องการใช้น้ำมันเตาในการผลิตไฟฟ้าของการไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย (กฟผ.) ลดลง อันเป็นผลมาจากการใช้ก๊าซธรรมชาติทดแทนนั้น ทำให้ปริมาณน้ำมันเตาล้นตลาดตลอดจนเกิดการตัดราคากันและส่งผลกระทบต่อความต้องการจำหน่ายน้ำมันเตาของบริษัทโดยตรง

บริษัทจึงได้ปรับเปลี่ยนชนิดน้ำมันดิบที่ใช้กลั่นเป็นชนิดที่ให้ผลิตภัณฑ์น้ำมันเตาในปริมาณที่น้อยลง และดำเนินการขยายฐานการจำหน่ายน้ำมันเตาออกไปในตลาดอุตสาหกรรมโดยเจาะกลุ่มลูกค้า SMEs มากขึ้น รวมทั้งบริษัทได้จำหน่ายน้ำมันเตาเป็นวัตถุดิบให้แก่โรงกลั่นต่างๆ ที่มีหน่วยแตกตัวโมเลกุลเป็นน้ำมันใส (CRACKING UNIT) ทดแทนการนำเข้าอีกด้วย

1.7 ความเสี่ยงจากการที่ผู้ถือหุ้นไม่ได้รับเงินปันผล

บริษัทยังไม่สามารถจ่ายเงินปันผลให้ผู้ถือหุ้นในช่วงนี้ได้ เนื่องจากบริษัทมีผลการดำเนินงานขาดทุนสะสม อย่างไรก็ตาม ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาที่สถานการณ์ทางเศรษฐกิจยังคงชะลอตัว และกำลังการผลิตมีความต้องการในประเทศ บริษัทได้ตระหนักถึงการรักษาสภาพประโยชน์ของผู้ถือหุ้นเสมอ โดยบริษัทได้พยายามเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินการ รวมทั้งร่วมมือเป็นพันธมิตรทางธุรกิจกับโรงกลั่นและผู้ค้าน้ำมันอื่นเพื่อปรับปรุงผลประกอบการของบริษัท เช่น ตั้งแต่ปลายปี 2544 ได้เริ่มร่วมมือกับบริษัท ไทยออยล์ จำกัด โดยได้กำหนดเป็นความร่วมมือในระดับปฏิบัติการจัดหาน้ำมัน (LOGISTIC CO-OPERATION) เพื่อลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ของทั้งสองฝ่าย

ทำให้ ปี 2545 บริษัทมีผลการดำเนินงานมีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท นอกจากนี้บริษัทกำลังอยู่ระหว่างการพิจารณาของ คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) เพื่อศึกษาแนวทางการปรับโครงสร้างการเงินและธุรกิจให้แข็งแกร่ง และสามารถเพิ่มความมั่นใจให้กับผู้ลงทุนและสามารถจ่ายเงินปันผลได้เร็วที่สุด

1.8 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่องทางการเงิน

บริษัทมีภาระหนี้เงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระกระจุกตัว ในช่วงปี 2546 – 2547 จำนวนร้อยละ 70 ของเงินกู้ทั้งหมด รวมทั้งมีอัตราส่วนหนี้สินต่อทุนสูง และมีความเสี่ยงเปรียบโรงกลั่นอื่นที่มีการปรับโครงสร้างทางการเงินและมีการเพิ่มทุนแล้ว

อย่างไรก็ดี เนื่องจากบริษัทมีฐานะเป็นรัฐวิสาหกิจ คณะกรรมการกำกับนโยบายด้านรัฐวิสาหกิจ (กนร.) ได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาธุรกิจของบริษัท บางจากฯ เมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2545 เพื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของแผนธุรกิจของบริษัท และพิจารณาทางเลือกในการปรับโครงสร้างทางการเงินรวมทั้งแนวทางการให้ความสนับสนุนจากภาครัฐ และให้นำเสนอต่อ กนร. เพื่อพิจารณา ทั้งนี้ในระหว่างรอผล

การศึกษา คณะรัฐมนตรีได้มีมติให้กระทรวงการคลังจัดหาแหล่งเงินกู้ชั่วคราว เพื่อชำระคืนเงินกู้ที่ถึงกำหนดชำระ

เมื่อวันที่ 16 มกราคม 2546 กนร. มีมติรับทราบผลการพิจารณาของคณะกรรมการฯ และมอบหมายให้คณะกรรมการฯ ไปดูแลให้มีการทำแผนปรับโครงสร้างทางธุรกิจ (CORPORATE RESTRUCTURING) ตลอดจนตรวจสอบสถานะกิจการ เพิ่มเติมจากที่บริษัทที่ปรึกษาด้านธุรกิจ (แมคคินซี แอนด์ คอมพานี, ینگ์ไทยแลนด์) ได้เคยศึกษาไว้ และให้ดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน 90 วัน

1.9 ผลกระทบจากบริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด

การจำหน่ายน้ำมันของบริษัท ส่วนหนึ่งต้องพึ่งพาการขนส่งผ่านท่อส่งน้ำมันของบริษัทขนส่งน้ำมันทางท่อโดยมีจุดเริ่มต้นของท่อที่โรงกลั่นน้ำมันบางจาก เดินท่อเลียบแนวพื้นที่ทางรถไฟไปยังคลังน้ำมันที่สนามบินดอนเมือง และต่อไปสิ้นสุดที่คลังน้ำมันของบริษัทที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เป็นระยะทางรวม 69 กิโลเมตร ลักษณะของท่อมีความยืดหยุ่นและสามารถรองรับแรงสั่นสะเทือนได้ แต่ก็อาจมีความเสี่ยงซึ่งเกิดจากการผลกระทบจากการก่อสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ ที่ทำให้ท่อเกิดความเสียหายและมีรอยร้าว จนทำให้ไม่สามารถขนส่งน้ำมันทางท่อได้ในระยะเวลาหนึ่ง ซึ่งส่งผลต่อการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินไอพ่นให้แก่บริษัทการบินไทยฯ และการจำหน่าย

น้ำมันให้ลูกค้าของบริษัทผ่านสถานีบริการน้ำมันในภาคเหนือและอีสาน

อย่างไรก็ดี บริษัทมีน้ำมันสำรองที่คลังน้ำมันบางปะอินจำนวนที่พอเพียงกับการขายได้ประมาณ 10 วัน หากน้ำมันไม่พอจำหน่ายและไม่สามารถขนส่งน้ำมันทางท่อมาที่คลังบางปะอินได้ทัน บริษัทก็สามารถจัดส่งน้ำมันจากคลังน้ำมันแห่งอื่นของบริษัทได้บางส่วนโดยทางรถยนต์แต่มีต้นทุนที่สูงขึ้น นอกจากนี้บริษัทยังได้ประสานกับลูกค้า

น้ำมันอื่นเพื่อขอใช้คลังร่วมกันกรณีเกิดเหตุฉุกเฉิน

1.10 ความเสี่ยงหากเกิดสงครามสหรัฐอเมริกากับอิรัก

สืบเนื่องจากสถานการณ์ความขัดแย้งระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก ซึ่งมีแนวโน้มอาจก่อให้เกิดสงครามขึ้นในอ่าวเปอร์เซีย นั้น เป็นเหตุให้บริษัทต้องเผชิญความเสี่ยงโดยตรงทั้งในด้านผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำมันที่สามารถจัดหาได้เพื่อนำมาถลุงและจำหน่าย และต้องการเงินทุนหมุนเวียนเพิ่ม ซึ่งส่งผลโดยตรงกับกำไร/ขาดทุนของบริษัท รวมถึงความเสี่ยงภัยจากการก่อวินาศกรรม

บริษัทได้จัดทำมาตรการรองรับภาวะวิกฤตสงครามฯ ขึ้น เพื่อป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้น โดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและบริษัทเป็นสำคัญ อาทิ นำเข้าน้ำมันสำเร็จรูปแทนน้ำมันดิบทันที หากมีการทำลายท่อหรือระบบส่งออกน้ำมันดิบในตะวันออกกลาง เปลี่ยนแหล่งจัดหาน้ำมันดิบโดยจัดหาจากตะวันออกไกล

แอฟริกาตะวันตก รัสเซีย ฯลฯ แทนการจัดหาจากแหล่งในตะวันออกกลาง เป็นต้น

2. ลักษณะการประกอบธุรกิจ

2.1 ความเป็นมา และการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

ความเป็นมา

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) เป็นบริษัทน้ำมันของคนไทย ประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งค้าปลีกและค้าส่ง และบริหารกิจการโรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาเรลต่อวัน

บริษัทจำหน่ายผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิงโดยจำหน่ายผ่านสถานีบริการภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัท จำหน่ายให้ผู้ใช้ตรงในภาคขนส่ง สายการบิน เรือเดินสมุทร ภาคก่อสร้าง ภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตร และการจำหน่ายผ่านผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ รายเล็ก และลูกค้ารายย่อยทั่วไป

การเปลี่ยนแปลงและพัฒนาการที่สำคัญ

- พ.ศ. 2541 บริษัทได้พัฒนาคุณภาพของน้ำมันเพื่อสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์คุณภาพใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด เช่น กรีน่าหัวเชื้อน้ำมันดีเซล และกรีน่า สไลด์เวย์ 68 เป็นต้น
- พ.ศ. 2542 บริษัทขยายการจำหน่ายน้ำมันในตลาดขายปลีกและตลาดอุตสาหกรรมทดแทนการจำหน่ายในตลาดขายส่ง และได้พัฒนาคุณภาพของน้ำมันเพื่อสิ่งแวดล้อมและผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นคุณภาพใหม่ๆ เพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด ได้แก่ กรีน่าจีอี-4 กรีน่าทรานสปอร์ต เมอร์ออยล์ กรีน่าเอ้าท์บอร์ด
- เดือนเมษายนบริษัทได้จำหน่ายหุ้นในบริษัท มงคลชัยพัฒนา จำกัด ส่วนที่บริษัทถืออยู่ทั้งสิ้นจำนวน 14,693 หุ้น การจำหน่ายดังกล่าวมีผลให้ปัจจุบันบริษัทไม่มีการถือหุ้นในบริษัท มงคลชัยพัฒนา จำกัด
- บริษัท บางจากเพาเวอร์ จำกัด ซึ่งบริษัท บางจากฯ ถือหุ้น 40% ได้ดำเนินการจดทะเบียนเลิกบริษัท
- พ.ศ. 2543 บริษัทได้เร่งขยายการจำหน่ายในตลาดขายปลีก ตลาดอุตสาหกรรม ปริมาณการจำหน่ายเพิ่มขึ้นจากปี 2542 ร้อยละ 7.1
- บริษัทได้พัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นคุณภาพเพิ่มขึ้นอีกหลายชนิด เช่น ซูเปอร์สปอร์ต 2 ที นาวา ดี-5 นาวา ดี-7 เป็นต้น
- พ.ศ. 2544 บริษัทได้พัฒนาผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ดีเซล บางจาก D3 มาตรฐาน CH-4/SJ มี 3 ชนิด คือ D3 TURBO สูตรสังเคราะห์ D3 PICKUP และ D3 EXTRA เพื่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมและเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องยนต์
- เปิดจำหน่ายแก๊สโซฮอล์ที่สถานีบริการน้ำมันบางจาก ถ.ติวานนท์ ถ.พหลโยธิน ถ.เจริญกรุงตัดใหม่ และ ถ.นวมินทร์ (สุขาภิบาล 1) โดยจำหน่ายในราคาต่ำกว่าน้ำมันเบนซินออกเทน 95 ลิตรละ 1 บาท



เปิดร้านสะดวกซื้อรูปแบบใหม่ ใบบจาก 11 แห่ง ร้านใบบจากเป็นส่วนหนึ่งของโครงการพัฒนาภาพลักษณ์สถานีบริการน้ำมันบางจาก NEW LOOK'44 ร้านใบบจากเป็นร้านค้าเพื่อชุมชน มีบริการสอดคล้องกับวิถีชีวิตคนไทยรุ่นใหม่ เช่น บริการอินเทอร์เน็ตสาธารณะ บริการ PAYPOINT บริการซัก อบ รีด สนามเด็กเล่น มุมกาแฟสด ฯลฯ

เดือนพฤษภาคม 2544 บริษัทได้ขายหุ้นบริษัท โอของ เชียงใหม่ จำกัด ซึ่งบริษัทได้ถืออยู่ 10% ให้แก่ โอของฝรั่งเศส มีผลให้ปัจจุบันบริษัทไม่มีการถือหุ้นในบริษัท โอของ เชียงใหม่ จำกัด

เดือนธันวาคม 2544 คณะกรรมการบริษัทมีมติให้บริษัทจำหน่ายหุ้นในบริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด ส่วนที่บริษัทได้ถืออยู่ 49% จำนวน 490 หุ้น การจำหน่ายดังกล่าวจะมีผลให้บริษัทไม่มีการถือหุ้นในบริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด

พ.ศ. 2545 บริษัทยังคงมุ่งเน้นการพัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่เพื่อสิ่งแวดล้อมอย่างต่อเนื่อง โดยในปี 2545 มีผลิตภัณฑ์ใหม่ดังนี้

“GE GOLD” น้ำมันเครื่องสังเคราะห์ 100% (Synthetic) เกรดรวมสำหรับเครื่องยนต์เบนซิน มาตรฐานสูงที่สุดในโลก API SL มีคุณสมบัติปกป้องทุกชิ้นส่วนของเครื่องยนต์ทันทีที่สตาร์ทเครื่อง รักษาความสะอาดภายในและช่วยยืดอายุการใช้งานของเครื่องยนต์ ประหยัดน้ำมัน และมีผลภาวะจากเขม่าไอเสียจากการเผาไหม้

“น้ำมันเตาเกรดพิเศษ” เพิ่มเติมจากเกรดธรรมดาที่เผาไหม้แล้วมีกากคาร์บอนต่ำมากเป็นรายแรกในประเทศไทย เพื่อช่วยลดมลภาวะทางอากาศและช่วยให้เครื่องจักรอุปกรณ์ในโรงงานอุตสาหกรรมใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพและยาวนานขึ้น

“บางจากเพาเวอร์ดี” (POWER D) น้ำมันดีเซลเกรดพิเศษ (PREMIUM GRADE) มีเนื้อน้ำมันใสบริสุทธิ์ ผ่านกระบวนการกำจัดกำมะถันด้วยหน่วย DEEP HSD เทคโนโลยีใหม่ล่าสุด พร้อมผสมสารเพิ่มคุณภาพ เพื่อการทำงานเต็มสมรรถนะของเครื่องยนต์ดีเซล ลดควันดำและให้ผลดีต่อสิ่งแวดล้อม

เปิดสถานีบริการน้ำมัน SELF SERVICE ให้ลูกค้าเติมน้ำมันด้วยตนเอง โดยลูกค้าจะได้รับส่วนลด 30 สตางค์ต่อลิตร สำหรับน้ำมันทุกประเภท เป็นทางเลือกให้ผู้บริโภครีโภคใบบใบบช้ น้ำมันราคาถูกในภาวะน้ำมันราคาแพง และรองรับภาวะการแข่งขันในธุรกิจขายปลีกน้ำมันโดยเฉพาะในทำเลที่มีการแข่งขันสูง

ได้รับการรับรองมาตรฐาน ISO 9001 : 2000 ธุรกิจน้ำมันหล่อลื่น จากสถาบันวิจัยวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งประเทศไทย เป็นบริษัทน้ำมันรายแรกและรายเดียวของประเทศไทยที่ได้รับการรับรองมาตรฐานโดยครอบคลุมถึงการพัฒนาและจัดหาผลิตภัณฑ์หล่อ

สี่

การจำหน่ายและบริการคาร์แคร์

การสนับสนุนบริษัท บางจากฯ โดยรัฐบาล ในปี 2545

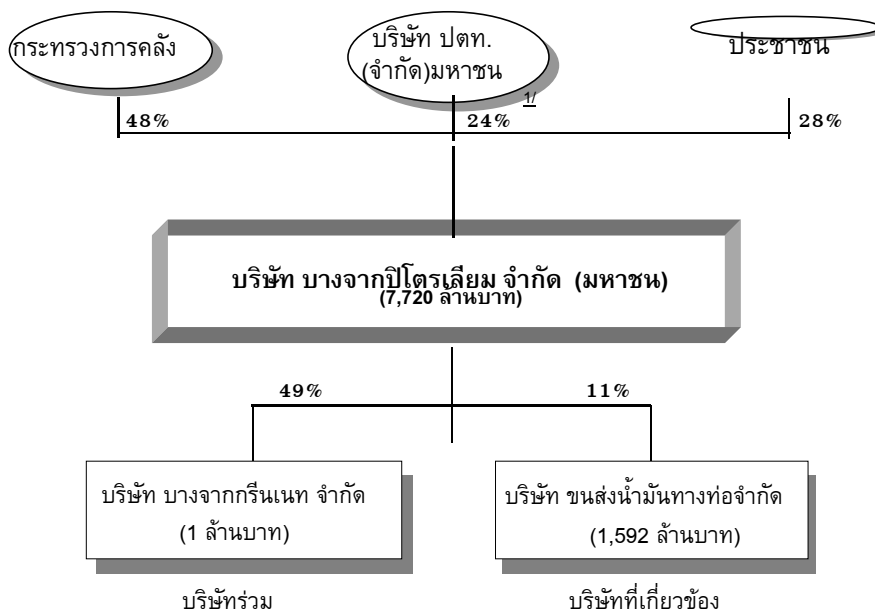
คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545 เห็นชอบให้การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจำนวนตั้งแต่ 10,000 ลิตร ขึ้นไปและการจัดซื้อน้ำมันเตาของการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย ในปริมาณร้อยละ 80 สามารถจัดซื้อได้จากบริษัทบางจากฯ หรือคลังน้ำมัน หรือสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของบริษัทบางจากฯ ได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่งนอกเหนือจากการจัดซื้อจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)



2.2 ภาพรวมการประกอบธุรกิจของบริษัท บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง

บริษัทมีบริษัทร่วม 1 แห่ง ได้แก่ บริษัทบางจากกรีนเนท จำกัด และมีบริษัทที่เกี่ยวข้องอีก 1 แห่ง คือ บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด ดังแสดงในแผนภูมิการถือหุ้นต่อไปนี้

แผนภูมิการถือหุ้นบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) และบริษัทในเครือ



หมายเหตุ : ^{1/} ข้อมูล ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545 วันที่ 5 เมษายน 2545
ตัวเลขในวงเล็บคือ ทุนจดทะเบียน

บริษัทร่วม

บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด

จัดตั้งขึ้นเพื่อประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานีบริการน้ำมันของบริษัท บางจากฯ และบริหารกิจการจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภคอื่นๆ ในร้านค้าเลมอนกรีน และร้านไบจาก รวมทั้งจะเป็นผู้ดำเนินการให้บริการอื่นๆ เพื่อรองรับการขยายตัวในด้านการค้าปลีกของบริษัทในอนาคต

บริษัทที่เกี่ยวข้อง

บริษัท ขนส่งน้ำมันทางท่อ จำกัด

จัดตั้งขึ้นเพื่อดำเนินกิจการบริหารจัดการจัดส่งน้ำมันทางท่อ ซึ่งท่อขนส่งเป็นชนิดที่สามารถส่งน้ำมันได้หลายชนิด (Multi Product Pipeline) โดยมีจุดเริ่มต้นของท่อที่โรงกลั่นน้ำมันบางจาก เดินท่อเลียบแนวพื้นที่ทางรถไฟไปยังคลังน้ำมันที่สนามบินดอนเมือง และต่อไปสิ้นสุดที่คลังน้ำมันของบริษัทที่อำเภอบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา

2.3 โครงสร้างรายได้

แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56 - 1)

ในปี 2545 บริษัท มีรายได้ 51,936 ล้านบาท เมื่อรวมรายได้ของบริษัทร่วม 1 แห่ง ที่บริษัทถือหุ้นเกินกว่าร้อยละ 20 รวมเป็น 54,277 ล้านบาท รายได้ของบริษัทและบริษัทร่วมในปี 2543-2545 จำแนกได้ดังนี้

ผลิตภัณฑ์/ บริการ	ดำเนินการโดย	%การถือหุ้น ของบริษัท	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
			รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ	รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ	รายได้ (ล้านบาท)	ร้อยละ
น้ำมัน	บางจากปิโตรเลียม	-	52,330	96.9	48,596	96.2	51,936	95.7
น้ำมัน/สินค้า อุปโภคบริโภค	บางจากกรีนเนท	49.0	1,598	3.0	1,822	3.6	2,341	4.3
บริการขนส่ง	บางจากกรีนไลน์ ^{1/}	49.0	78	0.1	78	0.2	-	-
รวม			54,006	100	50,496	100	54,277	100

หมายเหตุ : 1/ ปัจจุบัน บริษัทได้จำหน่ายหุ้นในบริษัท บางจากกรีนไลน์ จำกัด ไปแล้ว

3. การประกอบธุรกิจของแต่ละสายผลิตภัณฑ์

3.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์หรือบริการ

3.1.1 ลักษณะผลิตภัณฑ์

ผลิตภัณฑ์ของบริษัทแบ่งได้เป็น 4 ประเภท ดังนี้

1) ประเภทผลิตภัณฑ์น้ำมันเชื้อเพลิง ได้แก่

1.1) ก๊าซหุงต้ม

เป็นสารประกอบไฮโดรคาร์บอนพวกก๊าซโพรเพนและก๊าซบิวเทน บรรจุในถังเหล็กที่ภายใต้แรงดันสูงจะมีสภาพเป็นของเหลว ส่วนมากนำไปใช้ในงานหุงต้มในครัวเรือน และสามารถนำไปใช้ในงานอุตสาหกรรมต่างๆ เช่น งานอบสีตู้เย็น งานอบใบยาสูบ งานตัดแก๊วงานโลหะพวกเชื่อมบัดกรี และงานตัดแผ่นเหล็ก เป็นต้น นอกจากนี้ยังอาจใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับ เครื่องยนต์เบนซินได้

1.2) น้ำมันเบนซิน

เป็นน้ำมันเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์เบนซิน ประเภทของน้ำมันเบนซินอาจแบ่งโดยค่าออกเทน ค่าออกเทนเป็นตัวเลขที่แสดงคุณสมบัติด้านทานการน็อคของเครื่องยนต์ ข้อกำหนดของรัฐได้กำหนดประเภทของน้ำมันเบนซินตามค่าออกเทน ได้แก่ ออกเทน 95 ออกเทน 91 และออกเทน 87 น้ำมันเบนซินของบริษัท มีชื่อการค้าคือ ไอโซกรีน สู ต ร ไอเปอร์คลีน (ออกเทน 95) และ ซูเปอร์กรีน (ออกเทน 91) ซึ่งน้ำมันทั้งสองชนิดเป็นน้ำมันเบนซินที่มีเนื้อน้ำมันสะอาดสำหรับเครื่องยนต์ เพิ่มสารชะล้างที่ทำความสะอาดหัวฉีดและลิ้นไอดี ทั้งนี้ น้ำมันไอโซกรีนยังผสมสาร MTBE เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของเครื่องยนต์

ตั้งแต่ปี 2544 บริษัท ได้เริ่มโครงการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ซึ่งเป็นน้ำมันเบนซินไร้สารตะกั่วผสมเอทานอล (เอทิลแอลกอฮอล์) ในสัดส่วนประมาณร้อยละ 10 ทดแทนสาร MTBE น้ำมันแก๊สโซฮอล์สามารถใช้ได้กับเครื่องยนต์เบนซิน โดยไม่ต้องปรับแต่งเครื่องยนต์แต่อย่างใด ทั้งนี้การใช้แก๊สโซฮอล์จะก่อให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมในด้านต่างๆ เช่น การช่วยลดมลพิษทางอากาศ การประหยัดเงินตราต่างประเทศจากการนำเข้าน้ำมันเชื้อเพลิง การลดผลกระทบที่เกิดจากราคาน้ำมันแพง การยกระดับราคาพืชผลทางการเกษตร การกระจายการลงทุนและการจ้างงานสู่ชนบท เป็นต้น

1.3) น้ำมันก๊าด

น้ำมันก๊าดถูกใช้ในการจุดตะเกียงให้แสงสว่างตามชนบทที่อยู่ห่างไกลและไม่มีไฟฟ้า นอกจากนี้ยังนิยมใช้ในงานอุตสาหกรรมบางชนิดที่ต้องการการเผาไหม้ของเชื้อเพลิงที่สะอาด เช่น อุตสาหกรรมกระเบื้องเคลือบเซรามิค เป็นต้น

1.4) น้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินไอพ่น

น้ำมันเชื้อเพลิงที่ใช้สำหรับเครื่องยนต์ไอพ่นในเครื่องบินพาณิชย์ทั่วไป คุณภาพของน้ำมันเชื้อเพลิงเครื่องบินจะเข้มงวดกว่าคุณภาพน้ำมันสำหรับเครื่องยนต์ประเภทอื่น น้ำมัน

เชื้อเพลิงเครื่องบินจะต้องสะอาดปราศจากสิ่งปนเปื้อน ไม่แข็งตัวที่อุณหภูมิต่ำ จะต้องมึระดับความถี่จำเพาะและค่าความร้อนตามที่กำหนด สะอาดเมื่อถูกไหม้ และต้องมีสภาพคงตัวอยู่ตลอดเมื่อเผาให้ร้อนขณะใช้งาน

1.5) น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว

ใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับเครื่องยนต์ดีเซลหมุนเร็ว ใช้กับยานยนต์ เช่น รถยนต์ รถบรรทุก เรือประมง เรือโดยสาร และรถแทรกเตอร์ ฯลฯ

ปี 2545 บริษัทได้พัฒนาผลิตภัณฑ์ใหม่ บางจาก เพาเวอร์ดี ดีเซลเกรดพิเศษ กำมะถัน 0.02% ต่ำกว่ามาตรฐานทั่วไป 1.5 เท่า มีคุณสมบัติลดควันดำ ลดฝุ่นละออง เขม่า จำหน่ายในราคาเดียวกับน้ำมันดีเซลทั่วไป

1.6) น้ำมันเตา

เป็นผลิตภัณฑ์น้ำมันที่ได้จากส่วนที่มีจุดเดือดสูงของน้ำมันดิบ ใช้ประโยชน์มากในงานอุตสาหกรรม การคมนาคมขนส่ง และใช้ในการผลิตกระแสไฟฟ้า

ปี 2545 บริษัทได้พัฒนาน้ำมันเตาชนิดที่ 2 เพิ่มอีก 1 เกรด คือน้ำมันเตาเกรดพิเศษ กากคาร์บอนต่ำ เมื่อเผาไหม้จะมีกากคาร์บอนต่ำกว่าน้ำมันเตาชนิดที่ 2 ทั่วไปถึงร้อยละ 50 ซึ่งบริษัทได้พัฒนาขึ้นเป็นรายแรกและรายเดียวในประเทศ การมีกากคาร์บอนต่ำมากเมื่อเผาไหม้จะเกิดเขม่าและก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์น้อย ช่วยลดมลภาวะทางอากาศ

2) ประเภทผลิตภัณฑ์น้ำมันหล่อลื่น ได้แก่

2.1) น้ำมันหล่อลื่นยานยนต์

ประกอบด้วย GE SERIES สำหรับเครื่องยนต์เบนซิน D3 SERIES สำหรับเครื่องยนต์ดีเซล น้ำมันหล่อลื่น เครื่องยนต์สองจังหวะ น้ำมันเกียร์ น้ำมันเบรก ฯลฯ

2.2) น้ำมันหล่อลื่นอุตสาหกรรม

ประกอบด้วย น้ำมันเกียร์อุตสาหกรรม น้ำมันถ่ายเทความร้อน น้ำมันเทอร์ไบน์ น้ำมันหล่อลื่นเรือเดินสมุทร น้ำมันเครื่องอัดอากาศ น้ำมันตัดกลึงโลหะ ฯลฯ

2.3) จารบี

ประกอบด้วย จารบีเอนกประสงค์ จารบีงานหนักและทนความร้อนสูง รวมทั้งจารบีที่ใช้ในงานอุตสาหกรรมอาหาร

3) ประเภทผลิตภัณฑ์ที่เป็นวัตถุดิบสำหรับโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมหรือโรงงานปิโตรเคมี ได้แก่

3.1) น้ำมันเตาประเภท STRAIGHT-RUN (LONG RESIDUE)

ใช้เป็นวัตถุดิบต่อเนื่องสำหรับกระบวนการผลิตของโรงกลั่นฯ ที่มีหน่วย CRACKING (เป็นหน่วยเปลี่ยนวัตถุดิบบางส่วนให้เป็นน้ำมันใส)

3.2) น้ำมันองค์ประกอบเรฟฟอร์มเมท

ใช้เป็นวัตถุดิบเพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตของโรงงานปิโตรเคมี เพื่อไปสกัดเป็นสารอะโรมาติกส์ หรือผลิตเป็นน้ำมันเบนซิน

3.3) น้ำมันงาคั่วประกอบไอโซเมอร์เรท

ใช้เป็นวัตถุดิบสำหรับกระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม เพื่อผลิตเป็นน้ำมันเบนซิน

4) ประเภทผลิตภัณฑ์พลอยได้ ได้แก่

สารกำมะถัน

เป็นธาตุที่ปนอยู่ในเนื้อน้ำมันตามธรรมชาติ เมื่อแยกกำมะถันออกมาแล้วสามารถนำไปใช้ได้โดยตรงหลายอย่าง เช่น เป็นส่วนผสมในการผลิตกรดกำมะถัน ยางรถยนต์ ยาฆ่าแมลง ปุ๋ย ฟอกสี น้ำตาลทราย แชมพู และใช้ทำสารประกอบของกำมะถัน เป็นต้น

3.1.2 ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อโอกาสหรือข้อจำกัด

ภาวะการแข่งขันทางการตลาดที่อยู่ในระดับสูง อันเป็นผลมาจากนโยบายรัฐที่ให้ธุรกิจการค้า น้ำมันเป็นตลาดแข่งขันเสรี และอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ซึ่งมีผลกระทบต่อความต้องการใช้เชื้อเพลิงภายในประเทศ เป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อส่วนแบ่งทางการตลาดและค่าการตลาดของบริษัท ดังนั้น บริษัท จึงได้ทำการปรับกลยุทธ์การค้าปลีก เพื่อเพิ่มส่วนแบ่งการตลาด โดยยังคงรักษาระดับค่าการตลาดไว้ ด้วยการพัฒนาคุณภาพน้ำมัน คุณภาพบริการ สร้างความพึงพอใจแก่ลูกค้า ปรับปรุงภาพลักษณ์สถานีบริการและร้านสะดวกซื้อ

3.2 การตลาดและภาวะการแข่งขัน

3.2.1 กลยุทธ์การแข่งขัน

ในปี 2545 เศรษฐกิจไทยขยายตัวประมาณร้อยละ 5 โดยมีอัตราการขยายตัวที่เพิ่มขึ้น เมื่อเทียบกับปี 2544 โดยความต้องการใช้น้ำมันในประเทศเพิ่มขึ้นเป็น 644 พันบาร์เรลต่อวัน หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 ซึ่งเติบโตตามอัตราการขยายตัวของเศรษฐกิจ

ปริมาณการจำหน่ายของบริษัทเพิ่มขึ้นที่ระดับร้อยละ 13 โดยเพิ่มในตลาดลูกค้าสถานีบริการกิจการอุตสาหกรรมและผู้ใช้ตรงเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ขณะเดียวกันบริษัทลดปริมาณการจำหน่ายในตลาดค้าส่งและตลาดต่างประเทศลง โดยเน้นการขายในตลาดค้าปลีกที่มีกำไรมากกว่าด้วยการสร้างความมั่นใจเรื่องคุณภาพน้ำมัน คุณภาพบริการ การปรับปรุงภาพลักษณ์สถานีบริการน้ำมันให้ทันสมัยและสะดวกสบาย รวมถึงการบริการที่สร้างความพึงพอใจต่อลูกค้ามากขึ้น เพิ่มรายได้และเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน

สำหรับในปี 2546 เศรษฐกิจไทยน่าจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปี 2545 จากปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญได้แก่ การเติบโตของเศรษฐกิจโลก ความเชื่อมั่นของผู้บริโภคและนักธุรกิจ มาตรการของภาครัฐ ตลอดจนภาวะดอกเบี้ยต่ำต่อเนื่อง ทั้งนี้ คาดว่าในปี 2546 เศรษฐกิจจะขยายตัวอยู่ในช่วงร้อยละ 4.0 - 5.0 เป็นผลให้ความต้องการใช้น้ำมันโดยทั่วไปจะสูงขึ้น

ดังนั้นในปี 2546 บริษัทยังคงเน้นกลยุทธ์ ดังนี้

ธุรกิจการกลั่นน้ำมันและการค้าส่งน้ำมัน : การพัฒนาผลิตภัณฑ์สะอาดเพื่อสิ่งแวดล้อมและชุมชนอย่างต่อเนื่อง สนับสนุนโครงการจำหน่ายน้ำมันแก๊สโซฮอล์ ตลอดจนยังร่วมมือกับโรงกลั่นน้ำมันอื่นๆ (LOGISTIC CO-OPERATION) ในการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเพิ่มรายได้ของทั้งสองฝ่าย

ธุรกิจค้าปลีกน้ำมัน : ขยายส่วนแบ่งการตลาดโดยเพิ่มในตลาดลูกค้าสถาบันบริการ กิจกรรมอุตสาหกรรมและผู้ใช้ตรง ตลาดราชการและรัฐวิสาหกิจ และขยายเครือข่ายปั๊มชุมชนนอกจากร้านค้าปลีกที่บริษัทยังคงสนับสนุนการใช้สินค้าชุมชนเป็นสินค้าส่งเสริมการขายตลอดปี และยังคงเน้นการเข้าไปร่วมปลูกจิตสำนึกและรณรงค์การใช้สินค้าและบริการไทย สร้างความมั่นใจเรื่องคุณภาพน้ำมันคุณภาพบริการ การปรับปรุงภาพลักษณ์สถาบันบริการน้ำมันให้ทันสมัยและสะดวกสบาย รวมถึงการบริการที่สร้างความพึงพอใจต่อลูกค้ามากขึ้น อีกทั้งได้มีการขยายสาขาร้านค้าเพื่อชุมชน “ใบจาก” เพิ่มขึ้น

สำหรับนโยบายการตั้งราคาของบริษัท บริษัทได้กำหนดนโยบายราคาขายให้ลูกค้าประเภทต่างๆ โดยแข่งขันกับราคาจำหน่ายในตลาดเป็นสำคัญ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้ได้ราคาที่เหมาะสมและเป็นธรรมต่อผู้บริโภค บริษัทพยายามที่จะปรับราคาขายน้ำมันให้สอดคล้องกับราคาน้ำมันในตลาดโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ

3.2.2 ลักษณะการประกอบธุรกิจและการตลาดของธุรกิจการกลั่นและธุรกิจค้าปลีกน้ำมัน

1) ธุรกิจการกลั่นน้ำมันและการค้าส่งน้ำมัน

ในปี 2545 กำลังการผลิตของโรงกลั่นยังคงอยู่ในระดับสูงกว่าความต้องการใช้ภายในประเทศ โดยที่กำลังการผลิตรวมของทุกโรงกลั่นอยู่ที่ระดับ 967 พันบาเรลต่อวัน ในขณะที่ความต้องการใช้น้ำมันในประเทศอยู่ในระดับ 644 พันบาเรลต่อวัน คิดเป็นร้อยละ 67 ของกำลังการผลิตทั้งประเทศ

ทั้งนี้ราคาหน้าโรงกลั่นของน้ำมันสำเร็จรูปที่ซื้อขายกันระหว่างโรงกลั่นน้ำมันและผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ หรือผู้ค้าน้ำมันตามมาตรา 7 ตามพระราชบัญญัติการค้าน้ำมันเชื้อเพลิง พ.ศ.2543 โดยทั่วไปจะอ้างอิงจากราคาตลาดจรณ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งถูกกำหนดโดยปัจจัยพื้นฐานของภูมิภาคเป็นสำคัญ ในขณะที่ราคาน้ำมันดิบถูกกำหนดโดยสถานการณ์น้ำมันในตลาดโลก ซึ่งจากสถานการณ์ปริมาณการผลิตเกินความต้องการใช้ทั้งในประเทศและในภูมิภาคเอเชีย ได้ส่งผลกดดันค่าการกลั่น (GROSS REFINING MARGIN) ให้อยู่ในระดับต่ำต่อเนื่องกันมาหลายปี ตั้งแต่วิกฤตเศรษฐกิจในปี 2540

ปัจจุบันนอกเหนือจากการจำหน่ายผ่านสถาบันบริการและขายตรงให้ผู้บริโภคแล้ว บริษัทยังมีการค้าส่งน้ำมันให้กับผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ต่างๆ เช่น ปตท. คาลเท็กซ์ เซลล์ เป็นต้น และมีการจำหน่ายไปต่างประเทศเล็กน้อย ซึ่งปริมาณการจำหน่ายในตลาดค้าส่งและตลาดต่างประเทศจะขึ้นอยู่กับสภาพกำไรต่อหน่วยเป็นสำคัญ

ในปี 2545 บริษัทไม่มีการพึงพิงลูกค้ารายใดเกินร้อยละ 30 ของรายได้รวมของบริษัท

2) ธุรกิจค้าปลีกน้ำมัน

ในปัจจุบัน ตลาดค้าปลีกมีการแข่งขันสูงมาก มีกลยุทธ์การตลาดทั้งด้านราคา การส่งเสริมการตลาด คุณภาพน้ำมันและอื่นๆ ซึ่งบริษัทก็มีการปรับกลยุทธ์การตลาดเช่นกัน ทั้งในด้านภาพลักษณ์ของสถาบันบริการและร้านค้าสะดวกซื้อให้ทันสมัย คุณภาพน้ำมัน สร้างความพึงพอใจต่อลูกค้า รวมทั้งการขยายการขายตรงต่อตลาดอุตสาหกรรม คู่แข่งที่สำคัญของบริษัทใน

ธุรกิจค้าปลีก ได้แก่ บริษัท ปตท.จำกัด(มหาชน) บริษัท เซลล์แห่งประเทศไทย จำกัด บริษัท เอสโซ่ (ประเทศไทย) จำกัด (มหาชน) และบริษัท น้ำมันคาลเท็กซ์ (ไทย) จำกัด ในปี 2545 ตลาดขายปลีก (การจำหน่ายผ่านสถานีบริการ กิจการอุตสาหกรรม การจำหน่ายให้ผู้ใช่ตรง และการจำหน่ายให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ) ของบริษัทได้ขยายตัวเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 เทียบกับปี 2544 และสำหรับการจำหน่ายผ่านสถานีบริการบริษัทมีส่วนร่วมแบ่งการตลาดร้อยละ 11 มากกว่าปี 2544

3.2.3 การจำหน่ายและช่องทางการจัดจำหน่าย

บริษัทจำหน่ายน้ำมันโดยผ่านช่องทางการจำหน่ายดังนี้

1) การจำหน่ายผ่านสถานีบริการ กิจการอุตสาหกรรม การจำหน่ายให้ผู้ใช่ตรง และการจำหน่ายให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

1.1) การจำหน่ายผ่านสถานีบริการ

เป็นการจำหน่ายให้ประชาชนผู้ใช้น้ำมันเชื้อเพลิงทั่วไปผ่านสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันของบริษัทซึ่งมีกระจายอยู่ทั่วประเทศ ซึ่งรวมทั้งปั๊มสหกรณ์ซึ่งจำหน่ายให้กับบรรดาสมาชิกด้วย น้ำมันทั้งหมดจัดส่งโดยทางรถยนต์

1.2) การจำหน่ายให้กิจการอุตสาหกรรม

ได้แก่ กิจการประเภทโรงงานอุตสาหกรรมและกิจการต่างๆ ซึ่งใช้น้ำมันเป็นเชื้อเพลิงสำหรับให้ความร้อนและพลังงานในการผลิตสินค้าและบริการต่างๆ เช่น อุตสาหกรรมอาหาร อุตสาหกรรมสิ่งทอ/สิ่งทอ อุตสาหกรรมกระดาษ อุตสาหกรรมเคมี อุตสาหกรรมเหล็กและผลิตภัณฑ์โลหะ เป็นต้น ลูกค้านี้ก็ติดต่อซื้อขายโดยตรงกับบริษัทเช่นกัน การจัดส่งน้ำมันจะจัดส่งไปโดยทางรถยนต์ ยกเว้นโรงงานขนาดใหญ่บางแห่งที่มีท่าเรืออาจสามารถรับน้ำมันทางเรือได้

1.3) การจำหน่ายให้ผู้ใช่ตรง

ได้แก่ กิจการประเภทสายการบิน บริษัทรถและเรือขนส่งสินค้าและคนโดยสาร กิจการประเภทก่อสร้าง และอื่นๆ ซึ่งมีความต้องการใช้น้ำมันจำนวนมาก เพื่อใช้เป็นเชื้อเพลิงสำหรับพาหนะในการประกอบธุรกิจ โดยลูกค้ากลุ่มนี้ติดต่อซื้อขายโดยตรงกับบริษัทน้ำมัน โดยไม่ได้ซื้อผ่านสถานีบริการจำหน่ายทั่วไป การจัดส่งให้ลูกค้าอาจส่งได้ทั้งทางท่อ (สำหรับกิจการประเภทสายการบิน) ทางเรือและทางรถยนต์

1.4) การจำหน่ายให้กับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ

เนื่องจากบริษัทเป็นรัฐวิสาหกิจที่ดำเนินกิจการในรูปแบบบริษัท เช่นเดียวกับ บริษัท ปตท. (จำกัด) คณะรัฐมนตรีได้ลงมติเมื่อวันที่ 26 พฤศจิกายน 2545 เห็นชอบให้การจัดซื้อน้ำมันเชื้อเพลิงของส่วนราชการและรัฐวิสาหกิจจำนวนตั้งแต่ 10,000 ลิตร ขึ้นไปและการจัดซื้อน้ำมันเตาของการไฟฟ้าแห่งประเทศไทย ในปริมาณร้อยละ 80 สามารถจัดซื้อได้จากบริษัทบางจากฯ หรือคลังน้ำมัน หรือสถานีบริการจำหน่ายน้ำมันเชื้อเพลิงของ

บ

ริ

ษ

ท

บางจากฯ ได้โดยตรง โดยวิธีกรณีพิเศษเพิ่มขึ้นอีกหนึ่งแห่งนอกเหนือจากการจัดซื้อจากบริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)

2) การจำหน่ายให้ผู้ค้าน้ำมันอื่นๆ

เป็นการจำหน่ายให้กับบริษัทผู้ค้าน้ำมันทั้งขนาดใหญ่และปานกลางที่มีคลังน้ำมันเป็นของตนเอง ซึ่งจะนำน้ำมันเหล่านี้ไปจัดจำหน่ายต่อผ่านระบบเครือข่ายและช่องทางการจำหน่ายของบริษัท เหล่านี้ไปให้ผู้บริโภคน้ำมันปลายทางอีกทอดหนึ่ง การจัดส่งให้ลูกค้าส่วนใหญ่ส่งทางท่อ บางกรณีลูกค้าอาจมารับน้ำมันเองโดยทางรถยนต์ ก็ได้

3) การจำหน่ายให้โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมหรือโรงงานปิโตรเคมีในประเทศ

เป็นการจำหน่ายน้ำมันที่ผลิตได้จากกระบวนการผลิตของบริษัท ในรูปวัตถุดิบ เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมหรือโรงงานปิโตรเคมี ได้แก่ การจำหน่ายน้ำมันเตาของบริษัท ซึ่งเป็นน้ำมันเตาประเภท STRAIGHT-RUN เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตของโรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม ที่มีหน่วยผลิตแบบแตกตัวโมเลกุลน้ำมันเตาเป็นน้ำมันใส (CRACKING) หรือการจำหน่ายน้ำมันองค์ประกอบเรฟฟอรเมทของของบริษัท เพื่อนำเข้าสู่กระบวนการผลิตของโรงงานปิโตรเคมี ผลิตเป็นสารอะโรมาติกส์

4) การจำหน่ายต่างประเทศ

ได้แก่ การจำหน่ายให้กับผู้ค้าน้ำมันในต่างประเทศ โดยการขนส่งทางเรือ

3.2.4 ลักษณะของลูกค้า

บริษัทสามารถจำแนกประเภทลูกค้าตามลักษณะการซื้อ ได้ดังนี้

1) ลูกค้าสถานีบริการ กิจการอุตสาหกรรม และผู้ใช้ตรง (OUTLET & END USER CUSTOMERS)

ได้แก่ ลูกค้าผู้บริโภคที่ซื้อน้ำมันจากสถานีบริการภายใต้เครื่องหมายการค้าของบริษัท ไม่ว่าจะซื้อผ่านสถานีบริการของบริษัท (บริษัทเป็นเจ้าของ) สถานีบริการของตัวแทนค้าน้ำมันของบริษัท (DEALER) รวมถึงปั้มน้ำมันชุมชนบางจาก ซึ่งสหกรณ์หรือชุมชนเป็นเจ้าของ จำหน่ายให้ลูกค้าที่เป็นสมาชิกและบุคคลทั่วไป

นอกจากนี้ ยังรวมถึงลูกค้าประเภทผู้ใช้ตรงทั้งที่เป็นกิจการอุตสาหกรรม ซึ่งซื้อน้ำมันเพื่อนำไปเป็นเชื้อเพลิงในการผลิตสินค้าหรือดำเนินธุรกิจ ซึ่งได้แก่พวกโรงงาน กิจการก่อสร้าง สายการบิน กิจการขนส่งสินค้าหรือขนส่งโดยสาร ฯลฯ ตลอดจนหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจต่างๆ

2) ลูกค้าขายส่ง (SUPPLY SALES CUSTOMERS)

ได้แก่ บรรดากิจการผู้ค้าขายน้ำมันในประเทศรายเล็กหรือใหญ่ซึ่งซื้อน้ำมันจากบริษัท เพื่อไปจำหน่ายต่อ เช่น บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน) (บมจ. ปตท.) ซึ่งซื้อน้ำมันจากบริษัท เพื่อจัดจำหน่ายต่อให้ผู้ซื้อตรง รวมทั้งสถานีบริการเครือข่ายของ บมจ.ปตท. เป็นต้น

3) โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและโรงงานปิโตรเคมีในประเทศ

ได้แก่ โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม โรงงานปิโตรเคมี ซึ่งซื้อน้ำมันจากบริษัท เพื่อนำไปเป็นวัตถุดิบของโรงงานดังกล่าว เช่น การนำน้ำมันเตาไปเข้ากระบวนการแตกตัวโมเลกุลเป็นน้ำมันใส



(CRACKING) การนำน้ำมันองค์ประกอบเรฟฟอรีเมทไปเข้ากระบวนการผลิตสารอะโรมาติกส์ เป็นต้น

4) ลูกค้าต่างประเทศ (EXPORT CUSTOMERS)

ได้แก่ บรรดากิจการผู้ค้าน้ำมันในต่างประเทศที่ซื้อน้ำมันจากบริษัท เพื่อไปจำหน่ายหรือใช้ในต่างประเทศ

ปริมาณการจำหน่ายจำแนกตามประเภทของลูกค้า (สัดส่วนการจำหน่าย)

(หน่วย : พันบาเรลดต่อวัน)

ประเภทลูกค้า	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ
1. สถานีบริการ กิจการอุตสาหกรรม และผู้ใช้ตรง	48.1	52.1	49.0	57.3	51.8	53.6
2. ลูกค้าขายส่ง	33.5	36.3	27.1	31.7	25.8	26.7
3. โรงกลั่นน้ำมันปิโตรเลียมและ โรงงานปิโตรเคมีในประเทศ	6.7	7.2	8.4	9.8	18.8	19.5
4. ลูกค้าต่างประเทศ	4.0	4.4	1.0	1.2	0.2	0.2
รวม	92.3	100	85.5	100	96.6	100

มูลค่าการจำหน่ายและบริการของบริษัท

ผลิตภัณฑ์	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<u>มูลค่าการจำหน่ายในประเทศ</u>						
1. น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	22,673	43.5	21,766	44.9	20,000	38.6
2. น้ำมันเตา	11,014	21.1	9,558	19.7	12,962	25.0
3. น้ำมันเบนซิน	11,061	21.2	10,408	21.5	11,004	21.2
4. สินค้า บริการ อื่นๆ	5,001	9.6	6,370	13.1	7,761	15.0
รวมมูลค่าจำหน่ายในประเทศ	49,749	95.5	48,102	99.2	51,727	99.9
<u>มูลค่าการจำหน่ายต่างประเทศ</u>						
1. น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	1,002	1.9	20	0.1	1	0.0
2. น้ำมันเตา	98	0.2	202	0.4	32	0.1
3. น้ำมันเบนซิน	1,269	2.4	152	0.3	20	0.0
4. สินค้า บริการ อื่นๆ	-	-	7	0.0	24	0.0
รวมมูลค่าจำหน่ายต่างประเทศ	2,369	4.5	381	0.8	77	0.1
<u>มูลค่าการจำหน่ายทั้งหมด</u>						
1. น้ำมันดีเซลหมุนเร็ว	23,675	45.4	21,786	44.9	20,000	38.6



2. น้ำมันเตา	11,12	21.3	9,760	20.1	12,994	25.1
3. น้ำมันเบนซิน	12,330	23.7	10,560	21.8	11,024	21.3
4. สินค้า บริการ อื่นๆ	5,001	9.6	6,377	13.2	7,785	15.0
รวมมูลค่าจำหน่ายทั้งหมด	52,118	100	48,483	100	51,804	100.0
อัตราเพิ่ม/(ลด)ของมูลค่าการจำหน่าย (ร้อยละ)	34.4		(7.0)		6.9	

ในปี 2545 บริษัท ส่งออกน้ำมันไปจำหน่ายยังประเทศเขมรและประเทศเวียดนาม

3.3 การจัดหาผลิตภัณฑ์และบริการ

3.3.1 ลักษณะการจัดให้ได้มาซึ่งผลิตภัณฑ์

1) กำลังการผลิตและปริมาณการผลิต

กำลังผลิต (มีหน่วยวัดเป็นบาเรลต่อวัน) หมายถึง ระบบกำลังกลั่น ระบบท่อ ระบบถังที่สามารถรับน้ำมันดิบมากลั่น ผ่านระบบเพิ่มคุณภาพ ผ่านระบบท่อ ผสม เก็บ และจ่ายออกจากโรงกลั่น ได้สูงสุดประจำวันทำการ หนึ่งในรอบปีบริษัทจะหยุดเครื่องประจำเพื่อทำการบำรุงรักษาซ่อมแซมหน่วยผลิตประมาณ 30 วัน เพื่อรักษาระดับประสิทธิภาพการผลิตในระดับเดิมหรือดำเนินการปรับปรุงประสิทธิภาพให้เพิ่มขึ้น การเลือกวันเวลาการหยุดเครื่องประจำดังกล่าวจะเลือกดำเนินการตามความเหมาะสมของสถานการณ์และผลตอบแทนทางเศรษฐกิจที่เหมาะสม

บริษัทมีโรงกลั่นน้ำมันตั้งอยู่ที่ 210 สุขุมวิท 64 พระโขนง กรุงเทพฯ กำลังการผลิต 120,000 บาเรลต่อวัน ทำการผลิตตลอด 24 ชั่วโมง

บริษัทมีการปรับปรุงประสิทธิภาพโรงกลั่น รวมทั้งขยายหน่วยเพิ่มระบบถังมาโดยตลอด จนในปัจจุบันโรงกลั่นสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีขีดความสามารถของระบบความปลอดภัยและระบบป้องกันมลภาวะเป็นพิษสอดคล้องเหมาะสมกับกำลังกลั่นที่สูงขึ้น

กำลังการผลิตและปริมาณการผลิต

(หน่วย : พันบาเรลต่อวัน)

	ปี 2543	ปี 2544	ปี 2545
กำลังการผลิตที่ออกแบบไว้			
: พันบาเรลต่อวันกลั่น	120	120	120
: พันบาเรลต่อวันปฏิทิน (A)	113.4	113.4	113.4
ปริมาณการผลิตผลิตภัณฑ์			

1. น้ำมันดีเซล	32.7	25.8	23.5
2. น้ำมันเตา	26.0	22.9	24.8
3. น้ำมันเบนซิน	15.6	12.6	12.0
4. น้ำมันเครื่องบินไอพ่น, น้ำมันก๊าด	8.4	8.9	8.7
5. ก๊าซหุงต้ม	1.6	1.9	2.0
6. น้ำมันใช้เองและสูญหายระหว่างการผลิต	0.1	1.7	2.2
รวมปริมาณการผลิต (B)	84.4	73.8	73.1
อัตราการเพิ่มของปริมาณการผลิต(ร้อยละ)	(11.7)	(12.5)	(0.9)
อัตราการใช้กำลังการผลิต (ร้อยละ) (B/A)	74.4	65.1	64.5

2) วัตถุดิบและผู้จำหน่ายวัตถุดิบ (SUPPLIER)

วัตถุดิบสำคัญที่ใช้ในการผลิต คือ "น้ำมันดิบ" ซึ่งเป็นสารประกอบทางเคมีประเภทไฮโดรคาร์บอนที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติจากการทับถมสะสมเป็นเวลานานนับล้านๆปีของซากพืชซากสัตว์ อยู่ภายใต้พื้นผิวโลกรวมกันเป็นแหล่งๆทั่วโลก ในประเทศไทยมีแหล่งน้ำมันดิบหลายแหล่ง เช่น ที่รอยต่อระหว่างจังหวัดพิษณุโลกและกำแพงเพชร ที่สุพรรณบุรี และที่อำเภอฝาง จังหวัดเชียงใหม่ เป็นต้น แต่เนื่องจากปริมาณน้ำมันดิบในประเทศไทยที่ขุดพบและนำขึ้นมาใช้ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการใช้งานของโรงกลั่นทั้ง 6 แห่งในประเทศไทย เพราะมีเพียงประมาณร้อยละ 2 - 5 ของความต้องการน้ำมันเพื่อการกลั่นทั้งหมด ดังนั้น น้ำมันดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในประเทศไทยจึงต้องนำเข้าจากต่างประเทศ แหล่งที่นำเข้าส่วนใหญ่ ได้แก่ น้ำมันดิบจากกลุ่มประเทศในตะวันออกกลาง เช่น โอมาน ยู เอ อี การตาร์ ซาอุดีอาระเบีย อิหร่าน และคูเวต เป็นต้น และน้ำมันดิบจากกลุ่มประเทศในตะวันออกไกล เช่น มาเลเซีย อินโดนีเซีย และบรูไน เป็นต้น การขนส่งน้ำมันจากตะวันออกกลางจะใช้เวลาเดินทางประมาณ 15 - 20 วัน และจากตะวันออกไกลจะใช้เวลาประมาณ 3 - 7 วัน โดยปกติบริษัทสำรองน้ำมันดิบประมาณ 40 วัน

เพื่อที่จะบรรลุเป้าหมายด้านเสถียรภาพในการจัดหาวัตถุดิบ เพื่อให้ได้ต้นทุนการจัดหาและราคาวัตถุดิบที่ต่ำที่สุด และได้คุณภาพของผลผลิตตามต้องการ บริษัทจึงมีการจัดหาน้ำมันดิบเพื่อการผลิตทั้งจากแหล่งภายในประเทศและแหล่งต่างประเทศ โดยคำนึงถึงเศรษฐศาสตร์การกลั่น จึงมีการจัดหาด้วยวิธีการต่างๆ ดังนี้

- (1) การจัดหาจากแหล่งภายในประเทศ ในประเทศไทยมีแหล่งน้ำมันดิบหลายแหล่ง เช่น
 - น้ำมันดิบสิริกิติ์ของบริษัท ไทยเชลล์ฯ จำกัดที่รอยต่อของจังหวัดพิษณุโลกและกำแพงเพชร
 - น้ำมันดิบบีพี (อุทอง กำแพงแสน) ของ ปตท.สผ. ที่จังหวัดสุพรรณบุรี
 - น้ำมันดิบของบริษัท นอร์เทิร์นทรี จำกัด ที่จังหวัดสุโขทัย
 - น้ำมันดิบฝางของกรมการพลังงานทหาร กระทรวงกลาโหม ที่จังหวัดเชียงใหม่
 - น้ำมันดิบวิเชียรบุรี ของบริษัท เคนเอินเนอร์ยี จำกัด ที่จังหวัดเพชรบูรณ์



การจัดการน้ำมันดิบจากแหล่งต่างๆ ในประเทศของบริษัท

(หน่วย : พันบาเรล)

แหล่งน้ำมันดิบ	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ
1. น้ำมันดิบสิริกิติ์(เพชร)	4,452	91.7	4,052	88.1	3,695	88.2
2. น้ำมันดิบบีพี (อู่ทอง/ กำแพงแสน)	184	3.8	221	4.8	215	5.1
3. น้ำมันดิบนอร์ทเซ็นทรัล	218	4.5	327	7.1	279	6.7
4. น้ำมันดิบฝาง	-	-	-	-	-	-
5. น้ำมันดิบนางนวล / วิเชียรบุรี	-	-	-	-	-	-
รวม	4,855	100	4,599	100	4,188	100

(2) การจัดหาจากแหล่งต่างประเทศ

ตั้งแต่ปี 2537 เป็นต้นมา บริษัทนำเข้าน้ำมันดิบทั้งหมด 18 ชนิดเข้ากลั่น โดยเป็นน้ำมันดิบจากแหล่งตะวันออกไกล 10 ชนิด คือ น้ำมันดิบทาปัสและลาบวนจากประเทศมาเลเซีย น้ำมันดิบซีเรียไลท์ แชมเปียน และบรูไนไลท์จากประเทศบรูไน น้ำมันดิบเกราโกจากประเทศอินโดนีเซีย น้ำมันดิบจาบีรู เทวินนาร์ด วารานัส และแบร์โรว์จากประเทศออสเตรเลีย ส่วนน้ำมันดิบจากแหล่งตะวันออกกลางมีตั้งแต่ น้ำมันดิบอาระเบียชูปเปอร์ไลท์ และอาระเบียชนิดเดียวจากประเทศซาอุดีอาระเบีย น้ำมันดิบตูโบจากประเทศตูโบ น้ำมันดิบอีราเนียนเฮฟวีจากประเทศอิหร่าน น้ำมันดิบโอมานจากประเทศโอมาน น้ำมันดิบกาตาร์มารีนจากประเทศกาตาร์ และน้ำมันดิบเมอร์เบนจากประเทศสหรัฐอเมริกาและน้ำมันดิบจากแอฟริกาอีก 1 ชนิด คือ น้ำมันดิบปาลังกาจากประเทศแองโกลา นอกจากนั้น บริษัทเคยกลั่นน้ำมันดิบจากแหล่งต่างๆ ได้มากกว่า 30 ชนิด

ผู้ค้าน้ำมัน หรือ SUPPLIERS ในต่างประเทศที่บริษัทได้ติดต่อสั่งซื้อ ได้แก่

- บริษัทน้ำมันแห่งชาติของประเทศมาเลเซีย อิหร่าน และคูเวต
- บริษัทผู้ค้าน้ำมันรายใหญ่ในตลาดโลก เช่น เชลล์ เอสโซ่ คาลเท็กซ์ และบีพี
- บริษัทผู้ค้าน้ำมันในต่างประเทศทั่วไป

การนำเข้าน้ำมันดิบจำแนกตามแหล่งชนิดน้ำมันดิบ

(หน่วย : พันบาเรล)

ชนิดน้ำมันดิบ	ประเทศ	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
		ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ	ปริมาณ	ร้อยละ

<u>แหล่งตะวันออกไกล</u>							
1. ทาปัส	มาเลเซีย	1,580	6.1	3,462	16.4	6,737	30.1
2. ลาบวน	มาเลเซีย	6,884	26.4	574	2.7	-	-
3. ซีเรียไลท์	บรูไน	7,716	29.6	7,283	34.5	4,697	21.0
4. อื่นๆ		157	0.6	1,026	4.8	-	-
รวมแหล่งตะวันออกไกล		16,337	62.7	12,345	58.4	11,434	51.1
<u>แหล่งตะวันออกกลาง</u>							
1. โอมาน	โอมาน	6,374	24.5	7,259	34.4	10,962	48.9
2. เมอร์แบน	ยู เอ อี	-	-	500	2.4	-	-
3. กาตาร์มารีน	กาตาร์	3,356	12.9	1,023	4.8	-	-
รวมแหล่งตะวันออกกลาง		9,730	37.3	8,782	41.6	10,962	48.9
รวมทั้งสิ้น		26,067	100	21,127	100	22,396	100

ที่มา : บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

หมายเหตุ : ปริมาณนำเข้านับตามตัวเลขในใบกำกับสินค้า (BILL OF LADING)

นอกจากวัตถุดิบที่เป็นน้ำมันดิบแล้ว บริษัทยังได้มีการจัดหาน้ำมันกึ่งสำเร็จรูปมาเข้าสู่กระบวนการผลิต เพื่อผลิตและจำหน่ายเป็นน้ำมันสำเร็จรูปต่อ รวมทั้งมีการจัดหาน้ำมันสำเร็จรูปมาจำหน่ายโดยตรงด้วย

มูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบของบริษัท

ชนิดน้ำมันดิบ	ปี 2543		ปี 2544		ปี 2545	
	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ	ล้านบาท	ร้อยละ
<u>มูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบในประเทศ</u>						
1. น้ำมันดิบและน้ำมันกึ่งสำเร็จรูป	5,110	11.8	4,895	13.4	5,258	12.4
2. น้ำมันสำเร็จรูป	6,735	15.5	7,563	20.7	11,703	27.5
รวมมูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบในประเทศ	11,845	27.3	12,458	34.1	16,961	39.9
<u>มูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบต่างประเทศ</u>						
1. น้ำมันดิบและน้ำมันกึ่งสำเร็จรูป	31,607	72.7	24,103	65.9	25,426	59.9
2. น้ำมันสำเร็จรูป	-	-	-	-	91	0.2
รวมมูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบจากต่างประเทศ	31,607	72.7	24,103	65.9	25,517	60.1
<u>มูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบในประเทศและต่างประเทศ</u>						
1. น้ำมันดิบและน้ำมันกึ่งสำเร็จรูป	36,717	84.5	28,998	79.3	30,684	72.2
2. น้ำมันสำเร็จรูป	6,735	15.5	7,563	20.7	11,794	27.8
รวมมูลค่าการสั่งซื้อวัตถุดิบทั้งหมด	43,452	100.0	36,561	100.0	42,758	100.0

ที่มา : บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน)

3.3.2 ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

บริษัทยังคงดำเนินการด้านสิ่งแวดล้อม อาชีวอนามัยและความปลอดภัยตามมาตรฐานระบบการจัดการ ISO 14001 และ มอก. 18001 ตามลำดับและได้รับการรับรองอย่างต่อเนื่องจนถึงปัจจุบัน

คุณภาพน้ำทิ้งและคุณภาพอากาศดีกว่าข้อกำหนดทางกฎหมาย ยกเว้นในเดือนมีนาคม 2545 เกิดเขม่าดำเล็กน้อยจากปล่องเตาเผากระทบชุมชนด้านทิศเหนือของโรงกลั่น เป็นผลให้เกิดการร้องเรียน 1 ครั้ง อย่างไรก็ตาม ผู้บริหารบริษัทได้เข้าพบชุมชนทันทีเพื่อแสดงความรับผิดชอบ และชี้แจงข้อเท็จจริง ทำให้ชุมชนเข้าใจและปิดเรื่องร้องเรียนได้อย่างรวดเร็ว อีกทั้งบริษัทได้ปรับปรุงและติดตั้งอุปกรณ์เพื่อป้องกันการเกิดปัญหาดังกล่าวเพิ่มเติม

นอกจากนั้น บริษัทได้ทำการปิดบ่อน้ำบาดาลจำนวน 2 บ่อ ลดปริมาณการใช้น้ำบาดาล เพื่อสนองนโยบายของรัฐบาลในการลดปัญหาแผ่นดินทรุด และติดตั้งหน่วยบำบัดต่างใช้แล้ว (SPENT CAUSTIC TREATING UNIT) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบำบัดของเสีย

ยิ่งไปกว่านั้น บริษัทได้เข้าร่วมโครงการ BENCHMARKING ในหัวข้อ ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม ซึ่งจัดโดย สถาบันสิ่งแวดล้อมไทย และสถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งประเทศไทย ปรากฏผลว่า บริษัทมีความเป็นเลิศในเรื่องของการวางแผน การติดตามตรวจสอบ และการทบทวนจัดการ รวมถึงการได้รับใบรับรอง ระดับทองในด้านสถานที่ทำงานน่าอยู่ น่าทำงาน จากกรุงเทพมหานคร

ส่วนในเรื่องของความปลอดภัยนั้น บริษัทมีชั่วโมงการทำงานปราศจากอุบัติเหตุถึงขั้นหยุดงาน 3 ล้านชั่วโมงการทำงาน เมื่อวันที่ 18 พฤศจิกายน 2545 และได้ทำการเปิดศูนย์ฝึกอบรมด้านความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อมขึ้นเพื่อเป็นสถานที่ฝึกซ้อมดับเพลิงให้กับพนักงานและบุคคลภายนอกที่ศูนย์จ่ายน้ำมันบางปะอิน จังหวัดพระนครศรีอยุธยา นอกจากนี้ บริษัทยังได้ให้ความร่วมมือเป็นอย่างดีแก่คณะที่ปรึกษาในการจัดทำคู่มือการชั่งอันตรายนและการประเมินความเสี่ยงภัยจากโรงงานอุตสาหกรรมจนได้รับเกียรติบัตรแสดงความขอบคุณจากกรมโรงงานอุตสาหกรรม กระทรวงอุตสาหกรรม และสภาอุตสาหกรรม

การรับรองระบบงานด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ต่อเนื่องถึงปัจจุบันดังนี้

ปี 2540 บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ISO14001 - PETROLEUM REFINING ทุกขั้นตอนของกระบวนการผลิตน้ำมัน นับตั้งแต่การรับน้ำมันดิบ กระบวนการกลั่นทุกหน่วย ตลอดจนการตรวจสอบและติดตามคุณภาพสิ่งแวดล้อม

ปี 2543 บริษัทได้รับการรับรองมาตรฐานระบบการจัดการอาชีวอนามัยและความปลอดภัย (มอก.18001) เลขที่ OHS00007/007 สำหรับกิจการกลั่นน้ำมันปิโตรเลียม จากสถาบันรับรองมาตรฐานไอเอสโอ (สรอ.)

รางวัลด้านสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัย ที่บริษัทได้รับ ดังนี้

ปี 2533 บริษัทได้รับรางวัล “โรงงานอุตสาหกรรมประเภทเคมีดีเด่น ด้านการประหยัดพลังงานทั่วไป” จากศูนย์ประหยัดและอนุรักษ์พลังงาน กระทรวงวิทยาศาสตร์เทคโนโลยีและสิ่งแวดล้อม

- ปี 2534 บริษัทได้รับรางวัล “ โรงงานพิทักษ์สิ่งแวดล้อมดีเด่น” จากสมาคมวิศวกรสิ่งแวดล้อมไทย
- ปี 2538 บริษัทได้รับรางวัล เรื่องการปฏิบัติตามมาตรการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม จากสำนักงานนโยบายและแผนสิ่งแวดล้อม กระทรวงวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และสิ่งแวดล้อม
- ปี 2541 บริษัทได้รับรางวัลดีเด่นทางด้าน คณะกรรมการความปลอดภัยอาชีวอนามัยและสภาพแวดล้อมในการทำงาน
- บริษัทได้รับรางวัลสถานประกอบการที่มีการจัดการและรักษาสภาพแวดล้อม (EIA AWARDS: 98)
- ปี 2542 บริษัทได้รับโล่เกียรติยศการทำกิจกรรมเพื่อบริการสังคม จากการให้สนับสนุนผู้เชี่ยวชาญ ISO 14001 ของบริษัท เข้าไปช่วยจัดระบบให้โรงเรียนในสังกัดสำนักงานประถมศึกษาแห่งชาติที่ต้องการปฏิบัติตามมาตรฐานการจัดการสิ่งแวดล้อม
- ปี 2544 บริษัทได้รับรางวัลสถานประกอบการที่ปฏิบัติตามมาตรการในรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและมีการจัดการสภาพแวดล้อมดีเด่น ประจำปี 2544 (EIA AWARD:2001)

3.4 งานที่ยังไม่ได้ส่งมอบ

ไม่มี



4. การวิจัยและพัฒนา

ไม่มี

5. ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ5.1 ทรัพย์สินที่ใช้ในการประกอบธุรกิจ

ทรัพย์สิน	ลักษณะกรรมสิทธิ์	มูลค่าตามบัญชี ล้านบาท ^{1/}	ภาระผูกพัน
ที่ดิน	เป็นเจ้าของ	1,345	ไม่มี
อาคาร	เป็นเจ้าของ	232	ไม่มี
เครื่องจักร อุปกรณ์หอกลับ	เป็นเจ้าของ	11,151	ไม่มี
อุปกรณ์จำหน่ายและอุปกรณ์สำนักงาน	เป็นเจ้าของ	2,214	ไม่มี
แพลตินัม แคตตาลิสต์ ^{2/}	เป็นเจ้าของ	330	ไม่มี
ยานพาหนะ	เป็นเจ้าของ	128	ไม่มี
งานระหว่างก่อสร้าง	เป็นเจ้าของ	238	ไม่มี
รวม	-	15,638	-

หมายเหตุ 1/ เมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทได้ตีราคาสินทรัพย์ในส่วนของท่าเทียบเรือ เครื่องจักรและอุปกรณ์ในโรงกลั่นน้ำมัน และแพลตินัม แคตตาลิสต์ โดยบริษัท Nexant (Thailand) Limited ซึ่งเป็นผู้ประเมินราคาอิสระด้วยเกณฑ์ Replacement Cost-Depreciated ตาม Final Report Refinery Valuation

2/ แพลตินัม แคตตาลิสต์ คือ ตัวเร่งปฏิกิริยา ซึ่งอยู่ในเครื่องปฏิกรณ์ในหน่วยเพิ่มคุณภาพน้ำมันเบนซิน

5.2 เครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการ

ชื่อบริษัท	จำนวนเครื่องหมาย ที่ขอจดทะเบียน	สำหรับสินค้า/บริการ	หมดอายุ ^๑
<u>สิทธิในเครื่องหมายการค้า</u>			
1. รูปภาพใบไม้บางจาก	11	น้ำมันเชื้อเพลิงทุกชนิด ผ้าเย็น	15 ต.ค.2552 20 ส.ค.2549 30 ส.ค.2552
2. กรีนนา (GRENA)	3	น้ำมันหล่อลื่น น้ำมันหล่อเย็น น้ำมันเกียร์ น้ำมันเบรก หัวเขื่อน้ำมันเครื่อง	16 ส.ค.2546 8 ต.ค.2553
3. ไอโซกรีน (ISOGREEN)	5	น้ำมันเบนซิน	30 มิ.ย.2547 22 เม.ย.2551 23 เม.ย.2551 27 เม.ย.2551 11 พ.ค.2551
4. กรีนนา ซีนิท เอสเจ	1	น้ำมันหล่อเย็น น้ำมันเครื่อง	5 พ.ย.2549
5. ซีนิท โกลด์	1	น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์เบนซิน	25
6. ซีนิท จีอี โฟร์	1	น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์เบนซิน	25
7. ดี 3 ปิคอัพ	1	น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ดีเซล	25
8. ดี 3 เอ็กซ์ตรา	1	น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ดีเซล	25
9. ดี 3 เทอร์โบ	1	น้ำมันหล่อลื่นเครื่องยนต์ดีเซล	25
<u>สิทธิในเครื่องหมายบริการ</u>			
1. รูปภาพใบไม้บางจาก	3	การจัดการขายสินค้า	20 ธ.ค.2551
2. Little Dino	2	การจัดการขายสินค้า	13 ก.ย.2546

3. รูปนกเงือก	2	การจัดการขายสินค้า	10 ต.ค.2549
4. เลมอนโฮม (Lemon Home)	6	การจัดการขายสินค้า	16 เม.ย.2551
5. กรีน่า คาร์แคร์ (GRENA CARCARE)	1	การทำความสะอาดยานพาหนะ การบำรุงรักษาและซ่อมแซม ยานยนต์	23 ก.พ.2552
6. เลมอนกรีน (Lemon Green) ^๒	1	การจัดการขายสินค้า	18 พ.ย. 2546
7. ไบจาก ^๒	1	การจัดการขายสินค้าอาหารและ เครื่องดื่ม	15 มี.ค. 2554

หมายเหตุ ^๑ การจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าและเครื่องหมายบริการมีอายุ 10 ปีนับแต่วันจดทะเบียน และอาจต่ออายุได้ทุก 10 ปี

^๒ ของบริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด ซึ่งเป็นบริษัทร่วมของบริษัท

5.3 นโยบายการลงทุนในบริษัทร่วม

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีเงินลงทุนในบริษัทร่วม คือ บริษัท บางจากกรีนเนท จำกัด มูลค่ารวม 0.49 ล้านบาท

บริษัทยังไม่มีนโยบายที่จะเพิ่มการลงทุนในบริษัทร่วม

5.4 การควบคุมดูแลบริษัทร่วม

บริษัทไม่ได้เข้าไปควบคุมดูแลบริษัทร่วม เพียงแต่ส่งตัวแทนบริษัทเข้าไปเป็นกรรมการบริษัทร่วม ในฐานะผู้ถือหุ้นของบริษัทร่วม



6. โครงการในอนาคต

ไม่มี

7. ข้อพิพาททางกฎหมาย

7.1 คดี

กระทรวงการคลัง (จำเลยที่ 1) ถูกฟ้องเรียกค่าเสียหาย (จำนวนทุนทรัพย์ 1,055 ล้านบาท) ต่อศาลแพ่งในข้อหาละเมิดขับไล่ที่ราชพัสดุบริเวณท่าเรือโรงกลั่น ซึ่งบริษัทเช่าจากกระทรวงการคลัง โดยบริษัทในฐานะผู้เช่าที่ถูกฟ้องร้องเป็นจำเลยร่วม (จำเลยที่ 5)

7.2 ความเห็นของผู้บริหาร

สำนักกฎหมายของบริษัทให้ความเห็นว่า ถึงแม้ผลคดีจะเป็นประการใด บริษัทในฐานะผู้เช่าตามสัญญา ย่อมไม่มีภาระรับผิดชอบเกี่ยวกับจำนวนทุนทรัพย์ที่ฟ้องร้องดังกล่าวข้างต้น คดีดังกล่าวยังอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลแพ่ง

8. โครงสร้างเงินทุน

8.1 หลักทรัพย์ของบริษัท

บริษัทมีทุนจดทะเบียน 7,720.4094 ล้านบาท เรียกชำระแล้ว 5,220.4094 ล้านบาท เป็นหุ้นสามัญ มูลค่าหุ้นละ 10 บาท

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545 มีมติให้บริษัทออกหุ้นกู้วงเงินรวม 9,000 ล้านบาท ซึ่งในปี 2545 บริษัทได้ออกหุ้นกู้รวม 1,155 ล้านบาท เพื่อชำระคืนหุ้นกู้

รายละเอียดของหุ้นกู้ได้เปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

8.2 ผู้ถือหุ้น

รายชื่อผู้ถือหุ้น 10 รายแรก
ณ วันปิดสมุดทะเบียนเพื่อประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545
วันที่ 5 เมษายน 2545

รายชื่อผู้ถือหุ้นใหญ่ 10 รายแรก	จำนวนหุ้น (ล้านหุ้น)	สัดส่วนการถือหุ้น (ร้อยละ)
1. กระทรวงการคลัง	249.90	47.87
2. บริษัทปตท. จำกัด (มหาชน)	126.81	24.29
3. HSBC (SINGAPORE) NOMINEES PTE LTD	17.65	3.38
4. ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	9.05	1.73
5. DANSKE BANK A/S	2.55	0.49
6. นางสาวนุชนภา วงษ์เจริญสิน	1.97	0.38
7. บริษัทศูนย์รับฝากหลักทรัพย์ (ประเทศไทย) จำกัด เพื่อผู้ฝาก	1.53	0.29
8. นางศรินทร ศรียุกต์ศิริ	1.50	0.29
9. บริษัทไทยเอ็นวีดีอาร์ จำกัด	1.47	0.28
10. CLEARSTREAM NOMINEES LTD	1.45	0.28

8.3 นโยบายการจ่ายเงินปันผล

หากไม่มีความจำเป็นอื่นใด (คณะกรรมการบริษัท/ที่ประชุมผู้ถือหุ้น/บริษัท) มีนโยบายการจ่ายเงินปันผลให้แก่ผู้ถือหุ้นในอัตราร้อยละ 50 ของกำไรสุทธิภายหลังภาษีเงินได้และสำรองตามกฎหมายในแต่ละปี ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับภาวะเศรษฐกิจและโครงการประกอบธุรกิจของบริษัทในอนาคต

9. การจัดการ

9.1 โครงสร้างการจัดการ

9.1.1 คณะกรรมการบริษัท

ตามข้อบังคับของบริษัท ได้ระบุว่า ในการดำเนินกิจการ กรรมการต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้นด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษา

ผลประโยชน์ของบริษัท และมอบหมายให้ผู้บริหารบริษัทปฏิบัติงานแทนตามอำนาจอนุมัติ เช่น กรรมการผู้จัดการใหญ่มีอำนาจจัดสรรและสั่งจ่ายงบประมาณประจำปี การจ่ายเงินเพื่อกิจการของบริษัทตามสัญญาหรือข้อผูกพันใดๆ ซึ่งได้รับอนุมัติจากผู้มีอำนาจ มีอำนาจหน้าที่บริหารงานบุคคล การจัดหาและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม เป็นต้น

คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 9 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	พลเอกธวัช เกษร์อังกูร	ประธานกรรมการ(กรรมการอิสระ)
2.	นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการอิสระ
3.	นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการอิสระ
4.	นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการอิสระ
5.	นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	กรรมการ
6.	นายพิชัย ชุณหวิชัย	กรรมการ
7.	นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	กรรมการ
8.	นายสายัณห์ สดางค์มงคล	กรรมการ
9.	นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการและเลขานุการ

ในปี 2545 คณะกรรมการมีการประชุมตามวาระปกติจำนวน 12 ครั้ง และวาระพิเศษ จำนวน 2 ครั้ง รวมทั้งสิ้น 14 ครั้ง ปกติการประชุมแต่ละครั้งใช้เวลาประมาณ 3 ชั่วโมง โดยทั่วไปการประชุมจัดที่สำนักงานใหญ่ของบริษัทและมีการประชุมนอกสถานที่เป็นครั้งคราว โดยการเข้าร่วมประชุมของกรรมการบริษัทแต่ละท่านสรุปได้ดังนี้

รายชื่อ	การเข้าร่วมประชุม/การประชุม ทั้งหมด(ครั้ง)			หมายเหตุ
	การประชุม วาระปกติ	การประชุม วาระพิเศษ	รวม	
1. พลเอกธวัช เกษร้อังกูร	8/8	2/2	10/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย.45
2. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	7/8	1/2	8/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย.45
3. นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	8/8	2/2	10/10	รับตำแหน่ง 25 เม.ย.45
4. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	-/-	-/-	-/-	รับตำแหน่ง 28 ม.ค.46
5. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	-/-	-/-	-/-	รับตำแหน่ง 23 ธ.ค.45
6. นายพิชัย ชุณหวิชัย	3/12	1/2	4/14	
7. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	3/12	2/2	5/14	
8. นายสายัณห์ สดางค์มงคล	9/12	2/2	11/14	
9. นายณรงค์ บุญสงวน	12/12	2/2	14/14	
10. นายประพัฒน์ โพธิวรคุณ	5/8	1/2	6/10	พ้นตำแหน่ง 27 ม.ค.46
11. นายสมใจนึก เองตระกูล	5/7	1/1	6/8	พ้นตำแหน่ง 20 ธ.ค.45
12. นายสมหมาย ภาษี	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย.45
13. นายอนันต์ ณีภูมสมบูรณ์	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย.45
14. นายวิรัช อภิเมธีธำรง	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย.45
15. นายสุธรรม จิตรานูเคราะห์	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย.45
16. พล.อ.สมชัย สมประสงค์	4/4	-/-	4/4	พ้นตำแหน่ง 24 เม.ย.45
17. นางพันธ์ทิพย์ สุรทีพันธ์	2/2	-/-	2/2	พ้นตำแหน่ง 21 มี.ค.45
18. นายชัยยันต์ โปษยานนท์	0/2	-/-	0/2	พ้นตำแหน่ง 21 มี.ค.45

หมายเหตุ : กรรมการในลำดับที่ 10-18 ได้พ้นตำแหน่งจากกรรมการบริษัทแล้ว

ในปี 2545 นับเป็นปีแรกที่คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำแบบประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลและรายคณะ กรรมการแต่ละท่านให้ความสนใจต่อการพัฒนาตนเอง เพื่อเพิ่มพูนความรู้ ทักษะและมาตรฐานการปฏิบัติหน้าที่ของกรรมการในการบริหารงานบริษัทให้มีประสิทธิภาพและจรรยาบรรณ และกรรมการบริษัททุกท่านเป็นสมาชิกของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย

9.1.2 คณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยในการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ดังนี้

1) คณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการตรวจสอบมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี ประกอบด้วยกรรมการอิสระไม่น้อยกว่า 3 คน มีหน้าที่ความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกฎบัตร คณะกรรมการตรวจสอบ โดยคณะกรรมการตรวจสอบจะสอบทานกฎบัตรปีละครั้ง เพื่อให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมที่อาจมี

การเปลี่ยนแปลง ภารกิจโดยสรุปของคณะกรรมการตรวจสอบคือ ดูแลรายงานทางการเงินของบริษัทให้ตรงต่อ

ความเป็นจริง ครบถ้วน เพียงพอและเชื่อถือได้ สอบทานระบบการควบคุมภายในและการตรวจสอบภายในว่ามี

ประสิทธิภาพเพียงพอ ดูแลให้บริษัทปฏิบัติตามข้อกำหนดและกฎหมายที่เกี่ยวข้อง พิจารณาและเสนอแต่งตั้งผู้สอบบัญชีของบริษัท และดูแลไม่ให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คณะกรรมการตรวจสอบมีการประชุมอย่างสม่ำเสมอและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท ซึ่งในปี 2545 มีการประชุมทั้งสิ้น 4 ครั้ง

คณะกรรมการตรวจสอบ มีรายชื่อดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

	รายชื่อ	ตำแหน่ง
1.	นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	ประธานกรรมการ
2.	นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการ
3.	นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการ
4.	นางสุจิตรา จันทโสภีพันธ์	เลขานุการ

หมายเหตุ : นายอนุสรณ์ ธรรมใจ รับตำแหน่งประธานกรรมการตรวจสอบเมื่อ 28 มกราคม 2546

แทนนายประพัฒน์ โพธิ์วรคุณ

2) คณะกรรมการบริหารบริษัท

คณะกรรมการบริหารบริษัท จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ 30 พฤษภาคม 2545 ประกอบด้วย กรรมการ 3 คน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 3 ปี คณะกรรมการบริหารบริษัทมีความรับผิดชอบในการกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทตามขอบเขตที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทเป็นลายลักษณ์อักษรไว้ในกรอบหลักเกณฑ์ คณะกรรมการบริหารบริษัท

คณะกรรมการบริหารบริษัทมีการประชุมและรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัท ซึ่งในปี 2545 มีการประชุมอย่างเป็นทางการ 2 ครั้ง และประชุมหารือเฉพาะกิจ 4 ครั้ง

คณะกรรมการบริหารบริษัทมีจำนวน 3 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. พลเอกธวัช เกษร้อังกูร	ประธานกรรมการ
2. นายชัยยุทธ สุทธิธนากร	กรรมการ
3. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการและเลขานุการ

หมายเหตุ : พลเอกธวัช เกษร้อังกูร รับตำแหน่งประธานกรรมการบริหารบริษัทเมื่อ 28 มกราคม 2546 แทนนายสมใจนึก เองตระกูล

9.1.3 ผู้บริหาร

ผู้บริหารบริษัทมีจำนวน 8 ท่าน ดังนี้ (ณ 31 มกราคม 2546)

รายชื่อ	ตำแหน่ง
1. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการผู้จัดการใหญ่
2. นายวุฒิชัย นีรนาทวงศ์	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
3. นายวิเชียร อุษณาโชติ	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
4. นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
5. นายวัฒนา โอภาณท์อมตะ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
6. นายเกียรติกุล โคมิน	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก
7. นายมณูญ ศิริวรรณ	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น
8. นางวรรณภา อิมะไชย์	ผู้อำนวยการอาวุโสสายบัญชีและการเงิน

9.2 การสรรหากรรมการและผู้บริหาร9.2.1 การแต่งตั้งกรรมการบริษัท

ตามข้อบังคับบริษัท กำหนดให้ที่ประชุมผู้ถือหุ้นเลือกตั้งกรรมการโดยใช้เสียงข้างมาก ให้ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับหนึ่งหุ้นต่อหนึ่งเสียง บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมาเป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการ เท่าจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น

ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงเป็นสามส่วนไม่ได้ ก็ให้ออกโดยจำนวนใกล้เคียงกับส่วน 1 ใน 3 โดยให้กรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดนั้นเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง กรรมการที่ออกตามวาระนั้นอาจถูกเลือกเข้าดำรงตำแหน่งใหม่ก็ได้

ในกรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลง เพราะเหตุอื่นนอกจากถึงคราวออกตามวาระ ให้คณะกรรมการเลือกบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการถัดไป เว้นแต่วาระของกรรมการจะเหลือน้อยกว่าสองเดือน มติของคณะกรรมการต้องประกอบด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในสี่ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่ บุคคลซึ่งเข้าเป็นกรรมการแทนอยู่ในตำแหน่งได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการซึ่งตนแทน

คณะกรรมการได้ให้ความสำคัญกับสิทธิของผู้ถือหุ้นรายย่อย จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสรรหาเพื่อกำหนดวิธีการสรรหา ดำเนินการสรรหาและเสนอแนะผู้ที่มีคุณสมบัติเหมาะสมในการดำรงตำแหน่งกรรมการบริษัท

และได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นรายย่อยเป็นผู้สรรหาตัวแทน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นรายย่อยได้คัดเลือกตัวแทนจำนวน 3 ท่าน เพื่อให้คณะกรรมการสรรหาตรวจสอบคุณสมบัติก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการได้ให้ความเห็นในระเบียบวาระพิจารณาเลือกตั้งกรรมการใหม่สืบแทนกรรมการที่ลาออกและพ้นตำแหน่งตามวาระฯ ในการประชุมผู้ถือหุ้นสามัญประจำปี 2545 ว่าจะมีกรรมการจากตัวแทนผู้ถือหุ้นรายย่อย 1 ท่าน ซึ่งที่ประชุมผู้ถือหุ้นสามัญฯ ได้มีมติเลือกตั้งตัวแทนผู้ถือหุ้นรายย่อย คือ นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ เป็นกรรมการบริษัท

กรรมการที่มาจากผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ดังนี้

1. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา มาจาก กระทรวงการคลัง
2. นายพิชัย ชุณหวิชัย มาจาก บมจ. ปตท.
3. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์ มาจาก บมจ. ปตท.

9.2.2 การแต่งตั้งผู้บริหาร

ตามระเบียบบริษัท กำหนดให้คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้พิจารณาแต่งตั้งผู้บริหารระดับผู้อำนวยการสายงานขึ้นไป

9.3 ค่าตอบแทนผู้บริหาร

1) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

ปี 2545	ประเภทของค่าตอบแทน	จำนวนเงินรวม (บาท)
- กรรมการ 17 ท่าน ^{1/}	เบี้ยประชุม	539,250
- ผู้บริหาร 8 ท่าน ^{2/}	เงินเดือนและอื่นๆ	23,629,927

หมายเหตุ : ^{1/} รวมกรรมการที่พ้นตำแหน่งระหว่างปี 8 ท่าน

^{2/} กรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหาร 4 รายแรกนับจากกรรมการผู้จัดการใหญ่และผู้บริหารระดับเดียวกับรายชื่อที่ 4 อีก 3 ท่าน

2) ค่าตอบแทนอื่น เช่น สิทธิซื้อหุ้น ฯลฯ

ไม่มี

9.4 การกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการบริษัทปฏิบัติตามข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียน (CODE OF BEST PRACTICE) ทั้งด้านองค์ประกอบคณะกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบของคณะกรรมการ การแต่งตั้งและการดำรงตำแหน่งกรรมการ ค่าตอบแทนกรรมการ การประชุมคณะกรรมการและผู้ถือหุ้น และการรายงานข้อมูล

สำหรับการปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี ตามแนวทางตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย จะกล่าวต่อไปใน ข้อ Error! Reference source not found. หน้า Error! Bookmark not defined.

9.5 การดูแลเรื่องการใช้ข้อมูลภายใน

คณะกรรมการได้มีการดูแลมิให้กรรมการ ผู้บริหาร หาประโยชน์แก่ตนเองหรือผู้อื่น โดยอาศัยข้อมูลภายในอันเป็นความลับของบริษัทหรือบริษัทในเครือ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลที่ยังไม่เปิดเผยต่อสาธารณชน

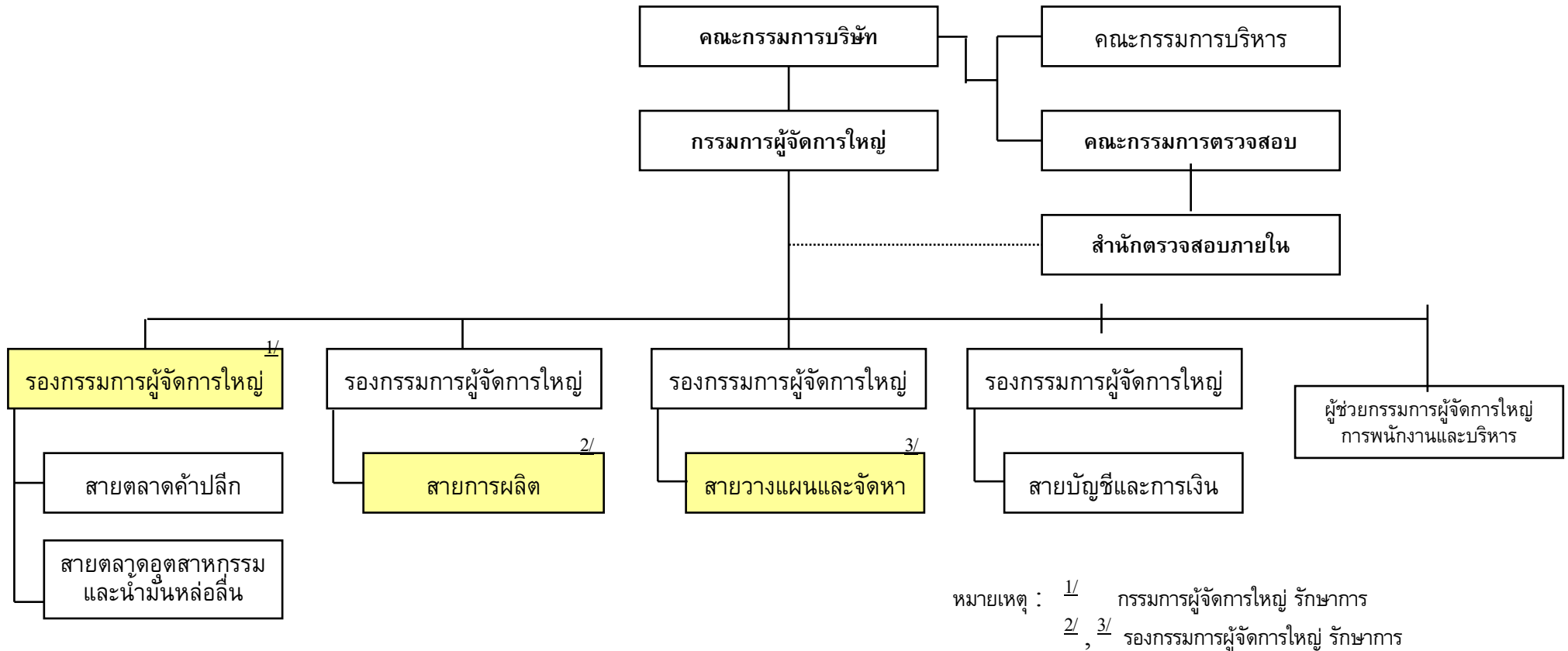
ในการซื้อขายหลักทรัพย์ กรรมการ ผู้บริหาร รวมทั้งคู่สมรสและบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ตลอดจนบุคคลที่เกี่ยวข้อง ตามมาตรา 258 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ พ.ศ.2535 ของบุคคลดังกล่าวจัดทำและเผยแพร่รายงานการถือหลักทรัพย์ ตลอดจนรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ทุกครั้งที่มีการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ ภายใน 3 วันนับแต่วันที่มีการซื้อ ขาย โอน หรือรับโอนหลักทรัพย์ ต่อสำนักงาน ก.ล.ต. ทั้งนี้กรรมการและผู้บริหารรับทราบบทบาทภาระหน้าที่ในการรายงานการถือหลักทรัพย์ตามประกาศของ ก.ล.ต. และ

ข้อบังคับของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

นอกจากนี้ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทมีการรายงานการถือหลักทรัพย์ การเปลี่ยนแปลงการถือหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกเดือน

9.6 บุคลากร

9.6.1 โครงสร้างการบริหาร



จำนวนพนักงานของบริษัทฯ

ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 บริษัทมีพนักงาน (รวมผู้บริหาร) จำนวนทั้งสิ้น 763 คน แบ่งตามสายงานได้ดังนี้

กลุ่มงาน	จำนวนพนักงาน (คน)
กลุ่มงานด้านการตลาด	287
กลุ่มงานด้านการผลิต วางแผนและจัดหา	301
กลุ่มงานด้านบัญชีและการเงิน การพนักงานและบริหาร	175
รวม	763

9.6.2 ค่าตอบแทนพนักงาน

1) ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงิน

พนักงานจะได้รับค่าตอบแทนเป็นเงินเดือน ค่าทำงานกะ ทำงานกลางคืน ทำงานล่วงเวลา ทำงานต่างจังหวัด ค่ารถปฏิบัติการที่โรงกลั่น เงินวินัยการปฏิบัติงาน

พนักงานมีสิทธิสมัครเข้าเป็นสมาชิก “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานบริษัท บางจากฯ (มหาชน)” โดยเลือกสะสมเป็นอัตราร้อยละ 5 หรือร้อยละ 10 ของเงินเดือน และบริษัทสมทบให้ในอัตราเดียวกันเข้าเป็นเงินกองทุน

ปี 2545 บริษัทได้จ่ายค่าตอบแทนให้พนักงานในรูปของเงินเดือน ค่าทำงานกะ ทำงานกลางคืน ทำงานล่วงเวลา ทำงานต่างจังหวัด ค่ารถปฏิบัติการที่โรงกลั่น และเงินวินัยการปฏิบัติงาน เป็นเงินรวม 271 ล้านบาท

2) ค่าตอบแทนอื่น เช่น สิทธิซื้อหุ้น ฯลฯ

ไม่มี

9.6.3 การเปลี่ยนแปลงจำนวนพนักงานอย่างมีนัยสำคัญในระยะ 3 ปีที่ผ่านมา

ไม่มี

9.6.4 นโยบายการพัฒนาพนักงาน

บริษัทมีเจตนารมณ์แน่วแน่ที่จะสนับสนุนความก้าวหน้าของการพัฒนาบุคลากรให้มีคุณค่าต่อสังคมภาคภูมิใจในวัฒนธรรมไทย ขณะเดียวกันก็มุ่งส่งเสริมบุคลากรให้เป็นทรัพยากรที่มีความรู้ความสามารถ มีความทันสมัยอยู่เสมอ และให้สามารถแข่งขันได้ในอุตสาหกรรมพลังงานในระดับสากล ด้วยการฝึกอบรมและการพัฒนาพนักงานอย่างต่อเนื่อง

9.7 การปฏิบัติตามหลักการการกำกับดูแลกิจการที่ดี

1) นโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการกำกับดูแลกิจการ เนื่องจากเห็นว่าเป็นสิ่งที่มีความสำคัญและจำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจให้มีการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทมีความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะปฏิบัติตามหลักการดังกล่าว โดยได้กำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของบริษัทให้ความสำคัญต่อระบบการควบคุมและการตรวจสอบภายใน กำกับดูแลฝ่ายจัดการให้ดำเนินการตามนโยบายอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในระยะยาวของผู้ถือหุ้น ภายใต้กรอบข้อกำหนดของกฎหมายและจริยธรรมทางธุรกิจ

2) สิทธิของผู้ถือหุ้น

ในปี 2545 บริษัทมีการประชุมผู้ถือหุ้น 1 ครั้ง คือการประชุมสามัญประจำปี 2545 โดยการประชุมได้จัดที่สำนักงานใหญ่ของบริษัท และบริษัทได้จัดส่งหนังสือนัดประชุมพร้อมทั้งข้อมูลประกอบการประชุมตามวาระต่างๆ ให้ผู้ถือหุ้นทราบล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน ก่อนวันประชุม โดยในแต่ละวาระมีความเห็นของคณะกรรมการประกอบและมีการบันทึกการประชุมถูกต้อง ครบถ้วน เพื่อให้ผู้ถือหุ้นสามารถตรวจสอบได้

3) สิทธิของผู้มีส่วนได้เสีย

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อสิทธิของผู้มีส่วนได้ทุกกลุ่ม ทั้งกลุ่มลูกค้า คู่ค้า ผู้ถือหุ้น ชลช โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ชุมชนรอบๆ โรงกลั่นและพนักงาน เนื่องจากบริษัทตระหนักดีว่ากิจการของบริษัทเป็นอุตสาหกรรมขนาดใหญ่ บริษัทจึงให้ความสำคัญอย่างยิ่งต่อสิ่งแวดล้อมและความปลอดภัยมาโดยตลอด โดยบริษัทได้ปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สามารถควบคุมมลภาวะให้ดีกว่าข้อกำหนดทางกฎหมาย

4) การประชุมผู้ถือหุ้น

ในการประชุมผู้ถือหุ้นในปี 2545 มีกรรมการเข้าร่วมประชุมทั้งสิ้น 6 ท่าน ซึ่งรวมถึงประธานกรรมการ ประธานกรรมการตรวจสอบ และกรรมการผู้จัดการใหญ่ โดยประธานในที่ประชุมได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีสิทธิอย่างเท่าเทียมกันในการแสดงความคิดเห็นและตั้งคำถามใดๆ รวมทั้งได้บันทึกประเด็นซักถามและข้อคิดเห็นที่สำคัญไว้ในรายงานการประชุม

5) ภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์

คณะกรรมการได้มีส่วนร่วมในการกำหนด วิสัยทัศน์ ภารกิจ กลยุทธ์ เป้าหมายแผนธุรกิจ และงบประมาณที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดแก่กิจการ และความมั่นคงให้กับผู้ถือหุ้น

คณะกรรมการได้จัดให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และมาตรการบริหารความเสี่ยงที่มีประสิทธิผล และมีการติดตามการดำเนินการในเรื่องดังกล่าวอย่างสม่ำเสมอในการประชุมคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการเป็นผู้พิจารณาการกำหนดและแยกบทบาทหน้าที่ และความรับผิดชอบระหว่างคณะกรรมการ อนุกรรมการ และฝ่ายจัดการอย่างชัดเจน

6) ความขัดแย้งทางผลประโยชน์

เพื่อป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ คณะกรรมการได้ดูแลอย่างรอบคอบเมื่อเกิดรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกำหนดนโยบายและขั้นตอนการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกันไว้เป็นลายลักษณ์อักษร รวมทั้งกำหนดนโยบายและวิธีการดูแลไม่ให้ผู้บริหารและผู้เกี่ยวข้องนำข้อมูลภายในของบริษัทไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตน

7) จริยธรรมธุรกิจ

บริษัทได้ออกข้อพึงปฏิบัติเกี่ยวกับจรรยาบรรณของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน เพื่อให้ผู้เกี่ยวข้องยึดถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติหน้าที่ตามภารกิจของบริษัทด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และเที่ยงธรรม ทั้งการปฏิบัติต่อบริษัท และผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่ม

บริษัทได้ติดต่อสื่อสารกับพนักงานอย่างสม่ำเสมอ และติดตามการปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวเป็นประจำ

8) การถ่วงดุลของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีจำนวน 9 ท่าน ประกอบด้วย

กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	1 ท่าน (กรรมการผู้จัดการใหญ่เป็นโดยตำแหน่ง)
กรรมการอิสระ	4 ท่าน
กรรมการจากภายนอกอื่น	4 ท่าน (เป็นกรรมการจากผู้ถือหุ้นใหญ่ 3 ท่าน)

รายชื่อกรรมการที่เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นใหญ่แสดงในข้อ **Error! Reference source not found.** หน้า **Error! Bookmark not defined.**

9) การรวมหรือแยกตำแหน่ง

ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระตามความหมายของตลาดหลักทรัพย์ฯ และไม่มีความสัมพันธ์ใดๆ กับฝ่ายบริหาร เป็นการแบ่งแยกหน้าที่ในการกำหนดนโยบายการกำกับดูแลกิจการและการบริหารงานประจำไว้อย่างชัดเจน คณะกรรมการทุกคนมีอิสระในการแสดงความเห็นต่อการดำเนินงานของบริษัทเพื่อกำกับดูแลให้การดำเนินการของฝ่ายจัดการเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกต้องและโปร่งใส

10) ค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนกรรมการ : บริษัทได้กำหนดค่าตอบแทนกรรมการโดยอ้างอิงจากหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนดสำหรับรัฐวิสาหกิจ และได้ขออนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นแล้ว

ค่าตอบแทนผู้บริหาร : ค่าตอบแทนผู้บริหารเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด ซึ่งเชื่อมโยงกับผลการดำเนินงานของบริษัทและผลการดำเนินงานของผู้บริหารแต่ละท่าน และอยู่ในระดับเดียวกับอุตสาหกรรม (รายละเอียดจำนวนค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารได้กล่าวไว้ในข้อ **Error! Reference source not found.** หน้า **Error! Bookmark not defined.**)

11) การประชุมคณะกรรมการ

คณะกรรมการมีกำหนดประชุมล่วงหน้าทั้งปี โดยปกติมีการประชุมเป็นประจำทุกเดือน และมีการประชุมพิเศษเพิ่มตามความจำเป็น โดยมีการกำหนดระเบียบวาระชัดเจน ล่วงหน้า และมีระเบียบวาระพิจารณาติดตามผลการดำเนินงานเป็นประจำ ฝ่ายเลขานุการบริษัทได้จัดหนังสือเชิญประชุมพร้อมระเบียบวาระการประชุมและเอกสารก่อนการประชุมล่วงหน้าเพื่อให้คณะกรรมการได้มีเวลาศึกษาข้อมูลอย่างเพียงพอก่อนเข้าร่วมประชุม (รายละเอียดการประชุมของกรรมการได้กล่าวไว้ในข้อ **Error! Reference source not found.** หน้า **Error! Bookmark not defined.**)

ทั้งนี้ ได้มีการจัดบันทึกการประชุมเป็นลายลักษณ์อักษร จัดเก็บรายงานการประชุมที่ผ่านการรับรองจากคณะกรรมการพร้อมให้คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้องตรวจสอบได้

12) คณะอนุกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทได้จัดตั้งกรรมการที่มีความรู้ความชำนาญที่เหมาะสมเป็นคณะอนุกรรมการเพื่อช่วยศึกษาในรายละเอียดและกลั่นกรองงานของคณะกรรมการ เนื่องจากสามารถพิจารณาและอภิปรายได้เข้าถึงประเด็นกว่าแต่อย่างไรก็ตามความรับผิดชอบในกิจกรรมทุกประการของบริษัทต่อบุคคลภายนอกยังคงเป็นของคณะกรรมการบริษัททั้งคณะ

คณะกรรมการได้จัดตั้งคณะอนุกรรมการ ดังนี้

- (1) คณะกรรมการตรวจสอบ
- (2) คณะกรรมการบริหารบริษัท

องค์ประกอบ หน้าที และรายนามคณะกรรมการ ได้กล่าวไว้แล้วในข้อ **Error! Reference source not found.** หน้า **Error! Bookmark not defined.**

13) ระบบการควบคุมและตรวจสอบภายใน

บริษัทได้ให้ความสำคัญต่อระบบควบคุมภายใน ทั้งในระดับบริหารและระดับปฏิบัติงานที่มีประสิทธิภาพ จึงได้มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างเหมาะสม มีสายการบังคับบัญชาและความสัมพันธ์ระหว่างหน่วยงานภายในองค์กรที่ชัดเจน มีการกำหนดอำนาจการอนุมัติตามระดับตำแหน่ง มีระเบียบบริษัทว่าด้วยการงบประมาณ การเงินและบัญชี การบริหารงานบุคคล การจัดหาและจำหน่ายปิโตรเลียมและผลิตภัณฑ์ปิโตรเลียม และการจัดหาพัสดุ เพื่อให้พนักงานใช้เป็นแนวทางในการปฏิบัติ ตลอดจนมีการจัดการความเสี่ยงและการให้ความสำคัญกับสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและรายการผิดปกติทั้งหลาย

คณะกรรมการได้จัดให้มีสำนักตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบเพื่อให้มั่นใจว่าการปฏิบัติงานหลักและกิจกรรมทางการเงินที่สำคัญของบริษัทได้ดำเนินการตามแนวทางที่กำหนดและมีประสิทธิภาพ รวมถึงการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องกับบริษัท (Compliance Controls) และเพื่อให้สำนักตรวจสอบภายในมีความเป็นอิสระ สามารถทำหน้าที่ตรวจสอบและถ่วงดุลได้อย่างเต็มที่ คณะกรรมการจึงได้กำหนดให้สำนักตรวจสอบภายใน

รายงานผลการตรวจสอบโดยตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบ

คณะกรรมการบริษัทได้ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงเป็นอย่างมาก บริษัทได้มีการกำหนดและประเมินความเสี่ยงของกิจการ มีการกำหนดมาตรการป้องกันและจัดการความเสี่ยง มีการกำกับดูแลการปฏิบัติตามกฎหมายและข้อกำหนดที่เกี่ยวข้อง และมีการจัดทำรายงานบริหารความเสี่ยง

14) รายงานคณะกรรมการ

คณะกรรมการบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อการเงินรวมของบริษัทและบริษัทย่อยและสารสนเทศทางการเงินที่ปรากฏในรายงานประจำปี งบการเงินดังกล่าวจัดทำขึ้นตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป โดยเลือกใช้นโยบายบัญชีที่เหมาะสมและถือปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ และใช้ดุลยพินิจอย่างระมัดระวังและประมาณการที่ดีที่สุดในการจัดทำ รวมทั้งมีการเปิดเผยข้อมูลสำคัญอย่างเพียงพอในหมายเหตุประกอบงบการเงิน

คณะกรรมการได้จัดให้มีการดำรงรักษาไว้ซึ่งระบบควบคุมภายในที่มีประสิทธิผล เพื่อให้มั่นใจได้ว่าการบันทึกข้อมูลทางบัญชีมีความถูกต้อง ครบถ้วน และเพียงพอที่จะดำรงรักษาไว้ซึ่งทรัพย์สิน และเพื่อป้องกันไม่ให้เกิดการทุจริตหรือการดำเนินการที่ผิดปกติดังกล่าวมีสาระสำคัญ

คณะกรรมการมีความเห็นว่าระบบควบคุมภายในของบริษัทโดยรวมอยู่ในระดับที่น่าพอใจ และสามารถสร้างความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลต่อความเชื่อถือได้ของงบการเงินของบริษัท ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545

15) ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

คณะกรรมการบริษัทตระหนักดีว่าข้อมูลของบริษัท ทั้งที่เกี่ยวกับงบการเงินและที่ไม่ใช่การเงินล้วนมีผลต่อกระบวนการตัดสินใจของผู้ลงทุนและผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท ซึ่งฝ่ายจัดการได้ให้ความสำคัญกับการเปิดเผยข้อมูลที่ครบถ้วน ตรงต่อความเป็นจริง เชื่อถือได้ สม่ำเสมอ และทันเวลา จึงได้มอบหมายให้สำนักแผนกกิจการทำหน้าที่ติดต่อสื่อสารกับผู้ลงทุนสถาบัน ผู้ถือหุ้น รวมทั้งนักวิเคราะห์และประชาชนทั่วไป ทั้งนี้ผู้ลงทุนสามารถติดต่อข้อมูลบริษัทได้ที่โทร 0 2335 4583-4 หรือที่ www.bangchak.co.th หรือที่ E-mail Address : IR@bangchak.co.th

10 การควบคุมภายใน

จากมติการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 3/2546 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอและความเหมาะสมของระบบการควบคุมภายในของบริษัท โดยสามารถสรุปการประเมินระบบควบคุมภายในของบริษัท ดังนี้

1. บริษัทมีโครงสร้างองค์กรและสภาพแวดล้อมที่ดี ซึ่งเอื้อให้ระบบการควบคุมภายในดำเนินไปได้ โดยมีการกำหนดเป้าหมายการดำเนินธุรกิจที่ชัดเจนและวัดผลได้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานของพนักงาน และคณะกรรมการบริษัทได้มีการพิจารณาเป้าหมายที่กำหนด มีการวิเคราะห์ถึงความเสี่ยงหรือผลตอบแทนแก่พนักงานว่าเป็นไปอย่างสมเหตุสมผล การจัดการโครงสร้างขององค์กรอย่างเหมาะสมช่วยให้ฝ่ายบริหารสามารถดำเนินงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ฝ่ายบริหารให้ความสำคัญต่อความซื่อสัตย์สุจริตและจริยธรรมในการดำเนินธุรกิจ มีประกาศห้ามฝ่ายบริหารและพนักงานปฏิบัติในลักษณะที่อาจก่อให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์กับกิจการเป็นลายลักษณ์อักษร

2. บริษัทมีการบริหารความเสี่ยงทางธุรกิจจากภายนอกและภายในที่เหมาะสม โดยผู้บริหารบริษัท และพนักงานผู้เกี่ยวข้องได้ร่วมกันวางระบบประเมินและวิเคราะห์ความเสี่ยง ผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ มาตรการป้องกันอย่างสม่ำเสมอ มีมาตรการในการติดตามเหตุการณ์ที่เป็นสาเหตุของปัจจัยความเสี่ยง และได้มีการปฏิบัติตามมาตรการบริหารความเสี่ยงที่กำหนดไว้ เพื่อลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่เหมาะสม และพนักงานที่เกี่ยวข้องได้ปฏิบัติตามแผนการบริหารความเสี่ยง

3. บริษัทมีกิจกรรมการควบคุม โดยการกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่และวงเงินอำนาจอนุมัติในแต่ละระดับไว้อย่างชัดเจนและเป็นลายลักษณ์อักษร มีการแบ่งแยกหน้าที่ความรับผิดชอบเพื่อการตรวจสอบซึ่งกันและกันได้ มีมาตรการที่รัดกุมเพื่อติดตามให้การควบคุมการทำรายการและบุคคลระหว่างกันนั้นต้องผ่านขั้นตอนการอนุมัติ คำนึงถึงประโยชน์ของบริษัท มีการติดตามธุรกรรมที่มีผลผูกพันบริษัทระยะยาวให้ปฏิบัติตามที่เงื่อนไขที่ตกลงไว้ มีมาตรการไม่ให้มีการนำโอกาสหรือประโยชน์ของบริษัท ไปใช้เพื่อประโยชน์ส่วนตัว มีการติดตามดูแลการดำเนินงานของบริษัทร่วม มีการกำหนดวิธีการเพื่อให้แน่ใจว่า บริษัท ได้ปฏิบัติตามกฎหมายและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

4. บริษัทมีการพัฒนาระบบสารสนเทศและระบบข้อมูลอย่างต่อเนื่อง มีการจัดข้อมูลที่สำคัญต่างๆ อย่างเพียงพอที่จะใช้ในการตัดสินใจ กรรมการบริษัทได้รับหนังสือและเอกสารการประชุมที่มีข้อมูลเพียงพอในการพิจารณา รายงานการประชุมของคณะกรรมการมีการบันทึกสรุปความเห็นของกรรมการ มีการจัดเก็บเอกสารเป็นหมวดหมู่ การบันทึกบัญชีได้ปฏิบัติตามนโยบายบัญชีตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไปและเหมาะสมกับลักษณะธุรกิจของบริษัท

5. บริษัทมีระบบการติดตามผลการดำเนินงาน โดยมีการติดตามและรายงานผลการดำเนินงานกับคณะกรรมการบริษัท อย่างสม่ำเสมอ หน่วยตรวจสอบภายในรายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบ มีการตรวจสอบการปฏิบัติตามระบบการควบคุมภายในที่วางไว้

11. รายการระหว่างกัน

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 3/2546 วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2546 โดยมีคณะกรรมการตรวจสอบเข้าร่วมประชุมครบทั้ง 3 ท่าน มีความเห็นเกี่ยวกับการทำรายการระหว่างกันของบริษัท โดยสรุป ดังนี้

ในปี 2545 บริษัทมีรายการระหว่างกันกับผู้ถือหุ้น ดังนี้

บริษัท	ความสัมพันธ์	รายการที่เกี่ยวข้องกัน	มูลค่า (ล้านบาท)
กระทรวงการคลัง	ผู้ถือหุ้นใหญ่	• เป็นผู้ให้กู้เงินภายใต้ Euro Commercial Paper (ECP Programme)	1,516
		• เป็นผู้ค้าประกันหุ้นกู้ในประเทศ - หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	6,600
บริษัท ปตท. จำกัด (มหาชน)	ผู้ถือหุ้นใหญ่	• เป็นลูกค้าน้ำมัน - มูลค่าการซื้อขาย - หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	6,605 276
		• เป็นผู้ขายน้ำมันดิบ - มูลค่าการซื้อขาย - หนี้คงค้าง ณ สิ้นปี	5,554 1,164

ในการสั่งซื้อน้ำมันดิบและขายน้ำมันสำเร็จรูประหว่างบริษัท กับบมจ.ปตท. นั้น เป็นไปตามเงื่อนไขทางธุรกิจปกติ โดยในการสั่งซื้อน้ำมันดิบ ทางบมจ.ปตท. จะแจ้งบริษัทเป็นครั้งๆ เมื่อมีน้ำมันดิบที่จะจัดส่งให้ ส่วนการขายน้ำมันสำเร็จรูป ทางบมจ.ปตท. จะแจ้งความต้องการล่วงหน้าให้บริษัทฯ ทราบก่อน 6 เดือน แต่ทุกเดือนจะมีการประชุมร่วมกัน เพื่อยืนยันความต้องการอีกครั้งหนึ่ง

รายการระหว่างกันดังกล่าวเป็นรายการที่ดำเนินการทางธุรกิจตามปกติ ไม่มีรายการใดเป็นพิเศษ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ บริษัทร่วม และผู้ถือหุ้น โดยอยู่ในการพิจารณาอนุมัติของกรรมการผู้จัดการใหญ่ ซึ่งมีอำนาจหน้าที่ที่จะอนุมัติได้ตามระเบียบข้อบังคับของบริษัทฯ ยกเว้นกรณีการค้าประกันเงินกู้และหุ้นกู้ของบริษัทฯ โดยกระทรวงการคลัง ซึ่งทำให้บริษัทฯ สามารถกู้เงินได้ในเงื่อนไขที่ดีกว่าเมื่อเทียบกับกรณีไม่มีการค้าประกัน

การทำรายการระหว่างกันของบริษัทฯ ในอนาคต ก็เป็นรายการที่ดำเนินการทางธุรกิจตามปกติเช่นเดิม ไม่มีรายการใดเป็นพิเศษ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทฯ บริษัทร่วม และผู้ถือหุ้น

สำหรับรายการระหว่างกันกับบริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง ได้มีการเปิดเผยในหมายเหตุประกอบงบการเงิน สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

12. ฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน

12.1 งบการเงิน

(1) สรุปรายงานการสอบบัญชี

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบดุล ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 งบกำไรขาดทุน งบแสดงการเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้น งบกำไรสะสมและงบกระแสเงินสดสำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ซึ่งผู้บริหารของบริษัทเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผนและปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่างบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่บริษัทใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารเป็นผู้จัดทำขึ้น ตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่นำเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่าการตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสม ในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 และ 2544 ผลการดำเนินงาน การเปลี่ยนแปลงในส่วนของผู้ถือหุ้นและกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของบริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป



แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56 - 1)

(2) งบการเงิน สำหรับสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545

งบดุล

ณ วันที่ 31 ธันวาคม ปี 2543 2544 และ 2545

(หน่วย : ล้านบาท)

	2543		2544		2545	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
สินทรัพย์						
สินทรัพย์หมุนเวียน						
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด	442	1.5	2,750	10.5	1,374	4.8
เงินลงทุนชั่วคราว	134	0.5	131	0.5	152	0.5
ลูกหนี้การค้า - สุทธิ	2,191	7.5	1,672	6.3	2,725	9.4
สินค้าคงเหลือ	6,883	23.7	4,011	15.2	6,089	21.1
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น						
พัสดुकงเหลือ-สุทธิ	450	1.6	410	1.6	365	1.3
อื่นๆ	804	2.8	432	1.6	371	1.3
รวมสินทรัพย์หมุนเวียน	10,904	37.6	9,406	35.7	11,076	38.3
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียน						
เงินลงทุนซึ่งบันทึกโดยวิธีส่วนได้เสีย	25	0.1	25	0.1	1	0.0
เงินลงทุนระยะยาวอื่น	35	0.1	5	0.0	5	0.0
ค่าขนส่งจ่ายล่วงหน้า	189	0.6	189	0.7	183	0.6
ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์-สุทธิ	15,726	54.2	14,721	55.8	15,638	54.1
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน	1,192	4.1	1,117	4.2	1,057	3.7
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น	957	3.3	930	3.5	942	3.3
รวมสินทรัพย์ไม่หมุนเวียน	18,124	62.4	16,987	64.3	17,824	61.7
รวมสินทรัพย์	29,028	100.0	26,393	100	28,901	100
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น						
หนี้สินหมุนเวียน						
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	1,277	4.4	231	0.9	1,000	3.5
เจ้าหนี้การค้า	3,043	10.5	1,129	4.3	3,137	10.9
เงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระในหนึ่งปี	1,798	6.2	3,765	14.3	6,380	22.1
เงินกู้ยืมระยะสั้น	1,050	3.6	938	3.5	2,481	8.6
หนี้สินหมุนเวียนอื่น	1,162	4.0	1,218	4.6	935	3.2
รวมหนี้สินหมุนเวียน	8,330	28.7	7,281	27.6	13,933	48.2
เงินกู้ระยะยาว	14,497	50.0	16,267	61.6	9,973	34.5
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่น	428	1.4	414	1.6	409	1.4
รวมหนี้สิน	23,256	80.1	23,962	90.8	24,315	84.1
ส่วนของผู้ถือหุ้น						
ทุนจดทะเบียน	7,720	26.6	7,720	29.3	7,720	26.7
ทุนที่ออกและชำระแล้ว	5,220	18.0	5,220	19.8	5,220	18.1
ส่วนเกินมูลค่าหุ้น	2,008	6.9	2,008	7.6	2,008	6.9
ส่วนเกินทุนจากการตีราคาสินทรัพย์	3,911	13.5	3,557	13.5	5,178	17.9
กำไร(ขาดทุน)สะสม						
สำรองตามกฎหมาย	548	1.9	548	2.0	548	1.9
ยังไม่ได้จัดสรร	5,915	(20.4)	(8,902)	(33.7)	8,368	(28.9)
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น	5,772	19.9	2,431	9.2	4,586	15.9
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	29,028	100.0	26,393	100	28,901	100

งบกำไรขาดทุน
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2543 2544 และ 2545

(หน่วย : ล้านบาท)

	2543		2544		2545	
	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ	จำนวนเงิน	ร้อยละ
รายได้						
รายได้จากการขาย	52,118	99.6	48,483	99.8	51,804	99.7
รายได้อื่น	212	0.4	113	0.2	132	0.3
ส่วนแบ่งกำไรจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	0	0.0	1	0.0	0	0.0
รวมรายได้	52,330	100.0	48,596	100	51,936	100
ค่าใช้จ่าย						
ต้นทุนขาย	50,710	96.3	48,774	97.1	48,653	97.1
ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหาร	1,162	2.2	1,137	2.2	1,138	2.3
ค่าใช้จ่ายอื่น						
ค่าเสื่อมราคา	292	0.5	286	0.6	290	0.6
ขาดทุนอัตราแลกเปลี่ยน	413	0.8	37	0.1	11	0.0
ขาดทุนจากสัญญาซื้อขายน้ำมันดิบและ	85	0.2	-	-	-	-
ผลิตภัณฑ์น้ำมันล่วงหน้า	5	0.0	5	0.0	-	-
อื่นๆ	-	-	-	-	-	-
ส่วนแบ่งขาดทุนจากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	-	-	-	-	21	0.0
รวมค่าใช้จ่าย	52,667	100.0	50,240	100	50,113	100
กำไร(ขาดทุน)ก่อนดอกเบี้ยจ่ายและภาษีเงินได้	(337)	(0.6)	(1,644)	(3.4)	1,824	3.5
ดอกเบี้ยจ่าย	1,261	2.4	1,302	2.7	1,300	2.5
ภาษีเงินได้	(16.5)	(0.0)	41	0.1	(10)	0.0
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(1,582)	(3.0)	(2,987)	(6.1)	534	1.0
กำไร (ขาดทุน) ต่อหุ้น		(3.03)		(5.72)		1.02



งบกระแสเงินสด
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม ปี 2543 2544 และ 2545

(หน่วย : ล้านบาท)

	2543	2544	2545
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน			
กำไร (ขาดทุน) สุทธิ	(1,582)	(2,987)	534
ปรับกระทบยอดกำไร(ขาดทุน)สุทธิเป็นเงินสดสุทธิรับ(จ่าย)			
จากกิจกรรมดำเนินงาน			
ค่าเสื่อมราคา	918	884	898
หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ	25	16	3
ค่าตัดจำหน่าย	226	186	160
ขาดทุน(กำไร)จากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ	203	34	47
ภาษีเงินได้	(17)	41	(10)
ขาดทุน(กำไร)จากการจำหน่ายสินทรัพย์	6	20	20
สำรองเงินบำเหน็จสงเคราะห์	28	31	20
รายได้ตัดบัญชี	(12)	(10)	(7)
ส่วนแบ่งขาดทุน (กำไร) จากเงินลงทุนตามวิธีส่วนได้เสีย	2	(0.6)	21
กำไร(ขาดทุน)จากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงใน	(203)	(1,785)	1,685
สินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน			
ลูกหนี้การค้าและตัวเงินรับ(เพิ่มขึ้น) ลดลง	557	537	(1,017)
สินค้าคงเหลือ (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(1,897)	2,871	(2,078)
สินทรัพย์หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น) ลดลง	(194)	337	53
เจ้าหนี้การค้า เพิ่มขึ้น(ลดลง)	(1,551)	(1,915)	2,006
หนี้สินหมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(284)	32	(314)
หนี้สินไม่หมุนเวียนอื่นเพิ่มขึ้น (ลดลง)	(0.9)	(5)	8
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมดำเนินงาน	(3,574)	72	343
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน			
เงินลงทุนชั่วคราวลดลง (เพิ่มขึ้น)	(3)	3	(22)
เงินลงทุนระยะยาวลดลง	20	30	9
ลงทุนในที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(275)	(253)	(214)
สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (เพิ่มขึ้น)	(10)	(16)	(28)
สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนอื่น (เพิ่มขึ้น)	(16)	(74)	(52)
เงินสดสุทธิได้มาจาก(ใช้ไปใน) กิจกรรมลงทุน	(284)	(309)	(306)
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน			
เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน	(6,512)	(1,096)	768
เงินกู้ระยะสั้นเพิ่มขึ้น(ลดลง)	1,000	(62)	1,498
เงินกู้ระยะยาวเพิ่มขึ้น(ลดลง)	9,072	3,702	(3,679)
เงินสดสุทธิได้มาจาก (ใช้ไปใน) กิจกรรมจัดหาเงิน	3,560	2,544	(1,413)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดเพิ่มขึ้น(ลดลง)สุทธิ	(297)	2,307	(1,375)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดต้นงวด	740	443	2,750
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดปลายงวด	443	2,750	1,374
ข้อมูลกระแสเงินสดเปิดเผยเพิ่มเติม			
เงินสดจ่าย(รับคืน) ในระหว่างงวด			
ดอกเบี้ยจ่าย	1,196	1,333	1,394
ภาษีเงินได้	(1,292)	-	6

3) อัตราส่วนทางการเงิน

	หน่วย	2543	2544	2545
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Liquidity Ratio)				
อัตราส่วนสภาพคล่อง (Current Ratio)	เท่า	1.3	1.3	0.8
อัตราส่วนหมุนเวียนลูกหนี้การค้า (Account Receivable Turnover)	เท่า	18.8	23.5	22.1
ระยะเวลาเก็บหนี้เฉลี่ย (Collection Day)	วัน	19	15	16
อัตราส่วนหมุนเวียนสินค้าคงเหลือ (Inventory Turnover)	เท่า	8.5	9.0	9.6
อัตราส่วนหมุนเวียนเจ้าหนี้ (Account Payable Turnover)	เท่า	13.3	23.4	22.8
ระยะเวลาชำระหนี้ (Payment Period)	วัน	27	15	16
อัตราส่วนแสดงความสามารถในการหากำไร (Profitability Ratio)				
อัตรากำไรขั้นต้น (Gross Profit Margin)	ร้อยละ	2.7	(0.6)	6.1
อัตรากำไรสุทธิ (Net Profit Margin)	ร้อยละ	(3.0)	(6.1)	1.0
อัตราผลตอบแทนผู้ถือหุ้น (Return on Equity)	ร้อยละ	(23.4)	(72.8)	15.2
อัตราส่วนแสดงประสิทธิภาพในการดำเนินงาน (Efficiency Ratio)				
อัตราการหมุนของสินทรัพย์ (Assets Turnover)	เท่า	1.8	1.8	1.9
อัตราส่วนวิเคราะห์นโยบายทางการเงิน (Financial Policy Ratio)				
อัตราส่วนหนี้สินต่อส่วนผู้ถือหุ้น (Debt to Equity)	เท่า	4.0	9.9	5.3
กำไรต่อหุ้น (Earning per Share)				
กำไรต่อหุ้น	เท่า	(3.03)	(5.72)	1.02

12.2 คำอธิบายและการวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน สำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบสำหรับปี
สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

บริษัท บางจากปิโตรเลียม จำกัด (มหาชน) ก่อตั้งเมื่อปี 2528 โดยรัฐบาล ฯพณฯ พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ เป็นบริษัทน้ำมันของคนไทยที่ดำเนินกิจการสอดคล้องกับประโยชน์ของคนไทยและสังคมไทย ปัจจุบันบริษัทประกอบธุรกิจจำหน่ายน้ำมันสำเร็จรูป ทั้งค้าปลีกและค้าส่ง และบริหารกิจการโรงกลั่นน้ำมันขนาด 120,000 บาเรลต่อวัน สำหรับปี 2545 ซึ่งเป็นปีที่ 18 ของการดำเนินกิจการ บริษัท ได้ดำเนินงานท่ามกลางสภาพปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อผลการดำเนินงานของบริษัทที่ดีขึ้น จากภาวะเศรษฐกิจไทยที่ขยายตัวร้อยละ 5.0 ส่งผลให้ความต้องการใช้น้ำมันในประเทศทั้งหมดเพิ่มขึ้นร้อยละ 4.8 อีกทั้งบริษัท ยังมุ่งเน้นการร่วมมือกับบริษัทน้ำมันอื่นในการหารายได้เพิ่มเติมและลดต้นทุน มีการลดค่าใช้จ่ายจากการปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิต และการดำเนินกลยุทธ์ทางการตลาดเชิงรุก

โดยการพัฒนาคุณภาพผลิตภัณฑ์อย่างต่อเนื่องทั้งน้ำมันและผลิตภัณฑ์หล่อลื่น เป็นผลให้ในปี 2545 บริษัทมีกำไรสุทธิ 534 ล้านบาท ดังรายละเอียดในการวิเคราะห์งบกำไรขาดทุนดังนี้

12.2.1 กำไร(ขาดทุน)สุทธิ

บริษัท มีกำไรสุทธิในปีนี้ 534 ล้านบาท ซึ่งผลการดำเนินงานดีขึ้นจากปีก่อน 3,521 ล้านบาท โดยมีผลกำไรก่อนหักดอกเบี้ยและค่าเสื่อมราคา (EBITDA) +2,893 ล้านบาท ซึ่งเมื่อจ่ายดอกเบี้ยแล้วยังมีกำไรเป็นเงินสดเหลือ และมีกำไรต่อหุ้น 1.02 บาทต่อหุ้น ทั้งนี้เป็นผลมาจาก

1) ด้านการจำหน่าย บริษัทมียอดจำหน่ายเพิ่มขึ้นในทุกตลาดทั้งตลาดค้าปลีกและอุตสาหกรรมโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 5.7 ตลอดจนตลาดผลิตภัณฑ์หล่อลื่นโดยเพิ่มขึ้นร้อยละ 29.5 เมื่อเทียบกับปีก่อนซึ่งเป็นผลมาจาก

- การพัฒนาและปรับปรุงภาพลักษณ์และการบริการของสถานีบริการน้ำมันและร้านสะดวกซื้ออย่างต่อเนื่อง ให้เป็นที่พอใจสูงสุดแก่ผู้บริโภค ภายใต้ “โครงการบางจากสดใส” และขยายร้านค้าเพื่อชุมชน (COMMUNITY STORE) ภายใต้ชื่อร้าน “ใบจาก” เพิ่มเป็น 26 แห่ง
- การสร้างความมั่นใจในตัวผลิตภัณฑ์และบริการแก่ลูกค้า โดยบริษัท ได้เข้าร่วม “โครงการรับรองระบบการควบคุมคุณภาพน้ำมันเชื้อเพลิง” ของกรมทะเบียนการค้า กระทรวงพาณิชย์ และได้รับมอบใบรับรอง กว่า 900 สถานีบริการ
- การพัฒนาและออกผลิตภัณฑ์ใหม่ อาทิ
 - น้ำมันเตาอากาศยานคาร์บอนต่ำ ซึ่งมีคุณภาพสะอาด เมื่อเผาไหม้แล้ว จะมีปริมาณกากคาร์บอนต่ำกว่าน้ำมันเตาทั่วไป ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการบำรุงรักษากระบวนการผลิตของโรงงานอุตสาหกรรม และลดปัญหามลภาวะทางอากาศด้วย
 - น้ำมันดีเซล บางจาก เพาเวอร์ดี ที่มีคุณภาพสูงกว่าน้ำมันดีเซลทั่วไป ดีต่อเครื่องยนต์และสิ่งแวดล้อม โดยมีค่ากำมะถันต่ำเพียงร้อยละ 0.02 ต่ำกว่ามาตรฐานน้ำมันดีเซลทั่วไปถึง 1.5 เท่า ช่วยลดฝุ่นละอองจากท่อไอเสีย และก๊าซซัลเฟอร์ไดออกไซด์ อีกทั้งเติมสารเพิ่มประสิทธิภาพ ลดควันดำ คราบเขม่า ควันขาว และประหยัดน้ำมัน
 - น้ำมันหล่อลื่นบางจาก GE GOLD เป็นน้ำมันหล่อลื่นเบนซินสังเคราะห์ 100% ที่ได้มาตรฐานสูงสุด API SL SAE 5W-40 เป็นรายแรกในประเทศไทยเป็นต้น

2) ด้านการผลิต บริษัท ได้ปรับปรุงประสิทธิภาพของโรงกลั่นฯ ทั้งด้านการเพิ่มผลผลิต (PRODUCTION YIELD) และการประหยัดพลังงานในกระบวนการผลิต นอกจากนั้นบริษัท ยังได้ร่วมมือกับโรงกลั่นอื่น ในการลดต้นทุนการขนส่งน้ำมันดิบเข้าสู่โรงกลั่นฯ และการกลั่นน้ำมันบนพื้นฐานการได้ประโยชน์ร่วมกันจากการเพิ่มรายได้และลดต้นทุนในการผลิต

3) ค่าการกลั่นที่ปรับตัวดีขึ้น อันเป็นผลมาจากปัจจัยของราคาน้ำมันในตลาดโลกที่ปรับตัวสูงขึ้นอย่างต่อเนื่องตั้งแต่ต้นปี จากการควบคุมปริมาณการผลิตของกลุ่ม OPEC และการผลงานประจักษ์ในประเทศ

เวเนซุเอลา รวมทั้งข่าวสถานการณ์ความตึงเครียดระหว่างสหรัฐอเมริกากับอิรัก นอกจากนั้นยังเป็นผลมาจากปัจจัยด้านความต้องการใช้น้ำมันที่สูงขึ้น ทั้งในประเทศและภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก

12.2.2 การวิเคราะห์รายได้

ในปี 2545 บริษัท มีรายได้รวม 51,936 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปีก่อน 3,340 ล้านบาท หรือเพิ่มขึ้นร้อยละ 7 โดยมีรายละเอียดที่สำคัญได้แก่ รายได้จากการขาย 51,804 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากปี 2544 จำนวน 3,321 ล้านบาทหรือ ร้อยละ 7 เนื่องมาจากในปีนี้มียอดจำหน่ายรวมเพิ่มขึ้นร้อยละ 13 จากการนำน้ำมันเตาและน้ำมันองค์ประกอบเบนซิน ไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นไทยออยล์และเอสโซ่ เพื่อเพิ่มมูลค่า และปริมาณการจำหน่ายขายปลีกและขาย อุตสาหกรรมที่เพิ่มขึ้น ขณะที่ราคาน้ำมันเฉลี่ยลดลงร้อยละ 5.4 เมื่อเทียบกับปีก่อน

12.2.3 ค่าใช้จ่ายรวม

ในปี 2545 บริษัท มีค่าใช้จ่ายรวมทั้งสิ้น 51,412 ล้านบาท ลดลงจากปีก่อน 129 ล้านบาท หรือลดลง ร้อยละ 0.3 ประกอบด้วย

- 1) ต้นทุนขายจำนวน 48,653 ล้านบาท ลดลงจากปี 2544 จำนวน 122 ล้านบาท เนื่องจากต้นทุน ราคา น้ำมันต่อหน่วยจะลดลงร้อยละ 11 บริษัท ได้พยายามลดต้นทุนการผลิตอย่างต่อเนื่อง โดยส่วนหนึ่ง เป็นผลมาจากการขยายความร่วมมือกับบริษัทน้ำมันอื่นในการลดต้นทุนและเพิ่มรายได้
- 2) ค่าใช้จ่ายอื่น บริษัทมีขาดทุนจากอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศจำนวน 11 ล้านบาท ซึ่งลดลง เมื่อเทียบกับปีก่อน 26 ล้านบาท เป็นผลมาจากค่าเงินบาทที่แข็งตัวขึ้นประมาณ 1.50 บาทต่อ ดอลลาร์ สหรัฐ. จากระดับ 44.36 บาทต่อดอลลาร์ สหรัฐ. ณ สิ้นปี 2544

ทั้งนี้ ค่าใช้จ่ายในการขายและบริหารและรายการดอกเบี้ยจ่ายอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา ดอกเบี้ย จ่ายจำนวน 1,300 ล้านบาท ได้รวมค่าธรรมเนียมการชำระคืนเงินกู้ก่อนครบกำหนดให้แก่ธนาคารโลกจำนวน 92 ล้านบาท วัตถุประสงค์เพื่อลดภาระดอกเบี้ย ตามนโยบายของกระทรวงการคลัง เงินกู้ดังกล่าว REFINANCE ด้วยเงินกู้ Euro Commercial Paper (ECP) ซึ่งมีกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ECP ขายในตลาด ซึ่งสามารถลดดอกเบี้ยได้ร้อยละ 5.5 ต่อปี

12.3 คำอธิบายและการวิเคราะห์ฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบ ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2544

12.3.1 สินทรัพย์

สินทรัพย์รวม ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2545 เทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 2,508 ล้านบาท โดย รายการสินทรัพย์ที่เปลี่ยนแปลงมากคือ

- 1) เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ลดลงจำนวน 1,376 ล้านบาท ซึ่งเป็นผลมาจาก ณ สิ้นปี 2544 ได้สำรองเงินสดไว้เพื่อจ่ายคืนเงินกู้ระยะยาว/สั้น ที่ถึงกำหนดชำระในช่วงต้นปี 2545 จำนวน 1,398 ล้านบาท โดยเงินสำรองดังกล่าวได้มาจากการออกหุ้นกู้ที่มีกระทรวงการคลังค้ำประกันจำนวน 3,000 ล้านบาท ณ สิ้นเดือนพฤศจิกายน 2544
- 2) ณ สิ้นปี 2545 ลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น 1,053 ล้านบาท เนื่องจากวันครบกำหนดชำระเงินตรงกับ วันหยุด 4 วันต่อเนื่อง ณ สิ้นปี และยังเป็นผลมาจากยอดขายน้ำมันที่สูงขึ้นจากการนำน้ำมันเตาและ น้ำมันองค์ประกอบเบนซินไปผลิตเป็นน้ำมันสำเร็จรูปที่โรงกลั่นอื่น โดยระบบบัญชีจะบันทึกเป็นการขาย ทำให้

มูลค่าของลูกหนี้การค้าเพิ่มขึ้น ทั้งนี้การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีที่ผ่านมา โดยได้มีการตั้งสำรองไว้เพียงพอ

- 3) สินค้าคงเหลือเพิ่มขึ้นจำนวน 2,078 ล้านบาท ณ สิ้นปี 2545 ราคาน้ำมันดิบและน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นประมาณ 8 ดอลลาร์สหรัฐ. ต่อบาร์เรล เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 ในขณะที่ปริมาณน้ำมันคงคลังได้รวมน้ำมันดิบที่ซื้อเพิ่มขึ้น ณ สิ้นปี เพื่อรองรับสภาวะสงครามที่อาจเกิดขึ้นจำนวน 1 ล้านบาร์เรล
- 4) ณ สิ้นปี 2545 ที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์ มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 917 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 เป็นผลมาจากการตีมูลค่าสินทรัพย์ที่เป็นท่าเทียบเรือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในโรงกลั่น รวมทั้งแพลตฟอร์ม แคนตาลีสใหม่ โดยผู้ประเมินอิสระทุก 5 ปี ตามนโยบายบัญชี โดยมีมูลค่าเพิ่มขึ้น 1,972 ล้านบาท

12.3.2 หนี้สิน

หนี้สิน ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2545 เทียบกับ ณ สิ้นเดือนธันวาคม 2544 มีมูลค่าเพิ่มขึ้น 353 ล้านบาท โดยรายการหนี้สินที่เปลี่ยนแปลงมากคือ

- 1) เงินเบิกเกินบัญชีและเงินกู้ยืมระยะสั้นจากสถาบันการเงิน เพิ่มขึ้นจำนวน 768 ล้านบาท โดยเป็นเงินที่กู้ยืมจากธนาคารกรุงไทยจำนวน 1,000 ล้านบาท เพื่อชำระเงินกู้ที่ครบกำหนดชำระในเดือนพฤศจิกายน
- 2) เจ้าหนี้การค้า เพิ่มขึ้น 2,008 ล้านบาท เมื่อเทียบกับ ณ สิ้นปี 2544 เป็นผลมาจากราคาน้ำมันดิบในตลาดโลกได้ปรับตัวเพิ่มขึ้นเฉลี่ย 8 ดอลลาร์สหรัฐ.ต่อบาร์เรล และมีการซื้อน้ำมันดิบเพิ่มขึ้น เพื่อรองรับสภาวะสงครามที่อาจเกิดขึ้นในต้นปี 2546
- 3) เงินกู้ยืมระยะสั้น เพิ่มขึ้นจำนวน 1,543 ล้านบาท โดยส่วนใหญ่มาจากเงินกู้ Euro Commercial Paper (ECP) จำนวน 1,516 ล้านบาท (35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ.) จากกระทรวงการคลัง โดยกระทรวงการคลังเป็นผู้ออก ECP ขายในตลาด ทั้งนี้เงินกู้ดังกล่าวนำมาชำระคืนเงินกู้จากธนาคารโลกก่อนครบกำหนดจำนวน 35 ล้านดอลลาร์ สหรัฐ. การ REFINANCE เงินกู้ดังกล่าว อัตราดอกเบี้ยได้ลดลงร้อยละ 5.5 ต่อปี
- 4) เงินกู้ยืมระยะยาวลดลง 6,294 ล้านบาท ประกอบด้วยส่วนที่ลดลงเกิดจากการชำระคืนเงินกู้จากธนาคารโลกก่อนครบกำหนดในเดือนสิงหาคม 2544 จำนวน 1,516 ล้านบาท (35 ล้านดอลลาร์สหรัฐ.) และการเปลี่ยนรายการเป็นส่วนของเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนดชำระภายในหนึ่งปี จำนวน 6,380 ล้านบาท ส่วนที่เพิ่มขึ้นเกิดจากการออกหุ้นกู้และตั๋วสัญญาใช้เงินจำนวน 1,365 ล้านบาท

12.3.3 ส่วนของผู้ถือหุ้น

ส่วนผู้ถือหุ้นรวม 4,586 ล้านบาท เพิ่มขึ้นจากสิ้นปี 2544 จำนวน 2,155 ล้านบาท โดยเป็น ผลมาจากกำไรสะสมที่เพิ่มขึ้น 534 ล้านบาท จากกำไรสุทธิที่เพิ่มขึ้น และส่วนเกินทุนจากการตีมูลค่าสินทรัพย์เพิ่มขึ้น 1,621 ล้านบาท ซึ่งเกิดจากการตีราคาสินทรัพย์ที่เพิ่มขึ้น 1,972 ล้านบาท จากการตีมูลค่าสินทรัพย์ท่าเทียบเรือ เครื่องจักร และอุปกรณ์ในโรงกลั่น รวมทั้งแพลตฟอร์ม แคนตาลีสใหม่ โดยผู้ประเมินอิสระทุก 5 ปี ตามนโยบายบัญชี

12.4 คำอธิบายและการวิเคราะห์งบกระแสเงินสดสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2545 เปรียบเทียบสำหรับปี สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2544

ณ สิ้นปี 2545 บริษัท มีเงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดลดลงสุทธิจากต้นงวดจำนวน 1,375 ล้านบาท เนื่องจาก

- 1) เงินสดสุทธิได้มาในกิจกรรมดำเนินงานจำนวน 343 ล้านบาท ประกอบด้วยกระแสเงินสดได้จากกำไรสุทธิจำนวน 534 ล้านบาท และค่าเสื่อมราคาและรายการตัดจ่ายอื่นจำนวน 1,143 ล้านบาท แต่มีการใช้เงินเพิ่มขึ้นสำหรับเงินทุนหมุนเวียน เนื่องจากราคาน้ำมันดิบที่เพิ่มขึ้น 8 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล จำนวน 1,334 ล้านบาท
- 2) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน 306 ล้านบาท อยู่ในระดับใกล้เคียงกับปีก่อน เป็นผลมาจากการลงทุนเพิ่มในสินทรัพย์ถาวร อุปกรณ์และอื่นๆ
- 3) เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมการจัดหาเงิน จำนวน 1,413 ล้านบาท เนื่องจากมีการชำระคืนเงินกู้ยืมระยะยาวที่ถึงกำหนด

12.5 ปัจจัยและอิทธิพลหลักที่อาจมีผลต่อการดำเนินงานหรือฐานะการเงินในอนาคต

สำหรับธุรกิจน้ำมัน นั้น ปัจจัยสำคัญของการเติบโตธุรกิจจะมาจากปริมาณความต้องการใช้น้ำมัน ซึ่งองค์ประกอบตัวนี้จะสอดคล้องตามอัตราการเติบโตของเศรษฐกิจ โดยในปี 2546 ทิศทางเศรษฐกิจโลกจะขึ้นกับผลกระทบจากปัญหาความขัดแย้งที่อาจก่อตัวเป็นสงครามในวันออกกลาง เช่น สหรัฐอเมริกา-อิรัก อิสราเอล-ปาเลสไตน์ รวมถึงการวินาศกรรมขบวนการก่อการร้าย อย่างไรก็ตาม กองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจโลกในปี 2546 ว่ายังมีแนวโน้มจะขยายตัวกว่าปี 2545 โดยมีอัตราเจริญเติบโตร้อยละ 3.7 เช่นเดียวกับที่ธนาคารแห่งประเทศไทยได้ประเมินว่า เศรษฐกิจไทยในปี 2546 น่าจะขยายตัวได้ดีต่อเนื่องจากปี 2545 สอดคล้องตามการเติบโตของเศรษฐกิจโลก

ทางด้านน้ำมันในภาวะปกติ Energy Information Administration (EIA) ได้ประมาณการความต้องการใช้น้ำมันของโลกว่าจะเพิ่มขึ้นร้อยละ 1.7 หรือ 1.3 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 77.6 ล้านบาร์เรลต่อวัน ในขณะที่ประมาณการผลิตเพิ่มขึ้นร้อยละ 2.5 หรือ 1.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน เป็น 77.9 ล้านบาร์เรลต่อวัน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) คาดว่า แนวโน้มราคาน้ำมันดิบในปี 2546 จะอยู่ในระดับใกล้เคียงกับปี 2545 โดยราคาน้ำมันดิบดูไบจะเคลื่อนไหวอยู่ที่ระดับ 20 - 24 ดอลลาร์ สรอ.ต่อบาร์เรล สำหรับราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์จะเคลื่อนไหวเปลี่ยนแปลงตามราคาน้ำมันดิบและความต้องการใช้ในภูมิภาค นอกจากนี้ การเปลี่ยนแปลงราคาน้ำมันสำเร็จรูปแต่ละชนิดจะเป็นไปตามช่วงฤดูกาลด้วย ในส่วนของราคาขายปลีกน้ำมันสำเร็จรูปของไทยจะเคลื่อนไหวตามราคาน้ำมันสำเร็จรูปในตลาดจอร์จทาวน์และค่าเงินบาท หากค่าเงินบาทเคลื่อนไหวอยู่ระดับ 43 - 44 บาทต่อดอลลาร์ สรอ. คาดว่า ราคาขายปลีกน้ำมันเบนซินออกเทน 95, 91 และดีเซลหมุนเร็วอยู่ที่ระดับ 14 - 16 , 13 - 15 และ 12 - 14 บาทต่อลิตร ตามลำดับ

อนึ่ง จากสถานการณ์ความขัดแย้งซึ่งมีแนวโน้มอาจก่อให้เกิดสงครามขึ้นนั้น เป็นเหตุให้บริษัทต้องเผชิญความเสี่ยงโดยตรงทั้งในด้านผลกระทบจากราคาน้ำมันที่สูงขึ้น ปริมาณน้ำมันที่จะสามารถจัดหาได้เพื่อนำมาถลุงและจำหน่าย รวมถึงความเสี่ยงภัยจากการก่อวินาศกรรม ดังนั้น บริษัทจึงได้มีการจัดทำมาตรการรองรับภาวะวิกฤตสงครามสหรัฐอเมริกา-อิรักขึ้นเรียบร้อยแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันและลดผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นโดยคำนึงถึงผลประโยชน์ของประเทศชาติและบริษัท เป็นสำคัญ

13. ข้อมูลอื่นที่เกี่ยวข้อง

ไม่มี

ส่วนที่ 3

การรับรองความถูกต้องของข้อมูล

ข้าพเจ้าได้ตรวจสอบข้อมูลในแบบแสดงรายการข้อมูลประจำปีฉบับนี้แล้ว ขอรับรองว่าข้อมูลดังกล่าวถูกต้องครบถ้วน ไม่เป็นเท็จ ไม่ทำให้ผู้อื่นสำคัญผิดหรือขาดข้อมูลที่ควรต้องแจ้งในสาระสำคัญ อันอาจทำให้บุคคลผู้เข้าชื่อหลักทรัพย์เสียหาย

ในกรณีนี้ เพื่อเป็นหลักฐานว่าเอกสารทั้งหมดเป็นเอกสารที่ข้าพเจ้าได้รับรองความถูกต้องที่เป็นชุดเดียวกัน ข้าพเจ้าได้มอบหมายให้ นายเกียรติชาย ไมตรีวงษ์ เป็นผู้ลงลายมือชื่อกำกับเอกสารนี้ไว้ทุกหน้าด้วย หากเอกสารใดไม่มีลายมือชื่อของ นายเกียรติชาย ไมตรีวงษ์ กำกับไว้ ข้าพเจ้าจะถือว่าไม่ใช่ข้อมูลที่ข้าพเจ้าได้รับรองความถูกต้องของข้อมูลไว้

รายชื่อ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
1. พลเอกธวัช เกษร้อังกูร	ประธานกรรมการ (กรรมการอิสระ)	_____
2. นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการอิสระ	_____
3. นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการอิสระ	_____
4. นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการอิสระ	_____
5. นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	กรรมการ	_____
6. นายพิชัย ชุณหะวัณ	กรรมการ	_____
7. นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	กรรมการ	_____
8. นายสายัณห์ สดางค์มงคล	กรรมการ	_____
9. นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการและเลขานุการ	_____
ชื่อผู้รับมอบอำนาจ	ตำแหน่ง	ลายมือชื่อ
นายเกียรติชาย ไมตรีวงษ์	ผู้ช่วยผู้อำนวยการสำนักแผนกิจการ	_____



เอกสารแนบ 1

ประวัติของคณะกรรมการบริษัท ณ วันที่ 31 มกราคม 2546

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	การถือหุ้น บริษัทฯ(หุ้น)	คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด	ประสบการณ์ทำงาน ในระยะ 5 ปีซ้อนหลัง
1.	พลเอกวิช เกษร้องกูร	ประธานกรรมการ (กรรมการอิสระ)	63	ไม่มี	วิทยาศาสตรบัณฑิต โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า โรงเรียนเสนาธิการทหารบก รุ่นที่ 53 วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 34	2541 ประธานคณะที่ปรึกษา กองบัญชาการทหารสูงสุด 2543 ปลัดกระทรวงกลาโหม ปัจจุบัน ชำราชกรบำาหนึ่งบ้านาญ
2.	นายอนุสรณ์ ธรรมใจ	กรรมการอิสระ	37	ไม่มี	ปริญญาเอก เศรษฐศาสตร์ระหว่างประเทศ การเงิน และการพัฒนา Fordham University New York, U.S.A.	2539-2540 ผู้จัดการฝ่ายวิจัยและเทคโนโลยี สารสนเทศ ธนาคารซีทีบีเอ็ม 2540-2543 นักเศรษฐศาสตร์ และ Assistant Vice President ประจำ สำนักบริหารเงิน ธนาคารซีทีบีเอ็ม 2543 Vice President ด้าน Country Regulatory, Research and Public Affairs ปัจจุบัน Senior Vice President สำนักวิจัย และวางแผน ธ.ไทยนครฯ
3.	นายวิรัตน์ เอี่ยมเอื้อยุทธ	กรรมการอิสระ	59	500	มัธยมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนชุมแสงชนูทิศ จ.นครสวรรค์	ปัจจุบัน กรรมการในคณะกรรมการ พัฒนาการสหกรณ์ แห่งชาติ ประธานคณะกรรมการดำเนินการ สันนิบาตสหกรณ์แห่งประเทศไทย
4.	นายนิพนธ์ สุรพงษ์รักเจริญ	กรรมการอิสระ	42	ไม่มี	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (NIDA)	ปัจจุบัน รองประธานกรรมการบริหาร บริษัท ไทยดาบวิ อีเล็คทริก จำกัด รองประธานสภาอุตสาหกรรม แห่งประเทศไทย
5.	นายบุญศักดิ์ เจียมปรีชา	กรรมการ	54	500	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ The University of Santa Clara, San Jose, CA., U.S.A	2540 ผู้อำนวยการสำนักตรวจสอบภาษี กรมสรรพากร 2542 สรรพากรภาค 2 กรมสรรพากร 2544 รองอธิบดีกรมสรรพากร ปัจจุบัน ผู้ตรวจราชการกระทรวงการคลัง
6.	นายพิชัย ชุณหวิชร	กรรมการ	54	ไม่มี	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ(การเงิน) Indiana University of Pennsylvania, U.S.A	2539-2542 รองผู้ว่าด้านการเงิน บัญชีองค์กร ปตท. 2543-2544 ผู้จัดการใหญ่ ปตท.นี้ ปตท. 2545-ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ การเงินและบัญชีองค์กร บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)
7.	นายประเสริฐ บุญสัมพันธ์	กรรมการ	51	ไม่มี	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ Utah State University, U.S.A.	2542-2544 ผู้จัดการ



						<p>ปตท ก๊าซ ธรรมชาติ</p> <p>ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ กลุ่มธุรกิจก๊าซธรรมชาติ บริษัท ปตท.จำกัด (มหาชน)</p>
8.	นายสายัณห์ สดางค์มงคล	กรรมการ	55	ไม่มี	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	<p>2541 ผู้จัดการฝ่ายสินเชื่อ</p> <p>2543 ผู้จัดการฝ่ายธุรกิจสัมพันธ์</p> <p>2544 ผู้จัดการฝ่ายตรวจสอบ</p> <p>2545 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการและ ผู้บริหารสำนักตรวจสอบภายใน</p> <p>ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการ ธนาคาร กรุงไทย จำกัด (มหาชน)</p>
9.	นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการ	54	ไม่มี	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	<p>2539 - 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่</p> <p>ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่ บ.บางจากฯ</p>



ประวัติของผู้บริหารบริษัท ณ วันที่ 31 มกราคม 2546

ลำดับ	ชื่อ - สกุล	ตำแหน่ง	อายุ (ปี)	การถือหุ้น บริษัทฯ(หุ้น)	คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด	ประสบการณ์การทำงาน ในระยะ 5 ปี ก่อนหลัง
1.	นายณรงค์ บุญสงวน	กรรมการ ผู้จัดการใหญ่	54	ไม่มี	ปริญญาตรี วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2539 - 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปัจจุบัน กรรมการผู้จัดการใหญ่และรักษาการ รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
2.	นายวุฒิชัย นิรินาทวงศ์	รองกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	51	19,900	ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ Institut du Genie Chimique, France	2535 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ 2545 -ที่ปรึกษาอาวุโส -รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่
3.	นายวิเชียร อุษณาโชติ	รองกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	48	ไม่มี	ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ Ohio State University, U.S.A.	2535 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ 2545 -ที่ปรึกษาอาวุโส -รองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และ รักษาการผู้อำนวยการอาวุโส สายวางแผนและจัดหา
4.	นายอนุสรณ์ แสงนิ่มนวล	รองกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	49	16,200	ปริญญาเอก วิศวกรรมศาสตร์ Monash University, Melbourne, Australia	2536 ผู้อำนวยการอาวุโสสายจัดส่งการตลาด 2543 ผู้อำนวยการอาวุโสสายการผลิต 2544 รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และ รักษาการผู้อำนวยการอาวุโส สายการผลิต และรักษาการ ผู้อำนวยการอาวุโสสายวางแผนและ จัดหา ปัจจุบัน รองกรรมการผู้จัดการใหญ่และ รักษาการผู้อำนวยการอาวุโส สายการผลิต
5.	นายวัฒนา โอภานนท์อมตะ	ผู้ช่วยกรรมการ ผู้จัดการใหญ่	47	2,200	ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2537 ผู้อำนวยการอาวุโส สายจัดจำหน่ายและบริการ 2543 ผู้อำนวยการอาวุโสสายวางแผนและจัดหา 2544 ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่ และ รักษาการรองกรรมการผู้จัดการใหญ่ ปัจจุบัน ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่
6.	นายเกียรติกุล โคมิน	ผู้อำนวยการอาวุโส สายตลาดค้าปลีก	46	ไม่มี	ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สถาบันพัฒนาบริหารศาสตร์ (NIDA)	2536 ผู้อำนวยการอาวุโสสายธุรกิจการตลาด 2544 ผู้อำนวยการอาวุโส สายจัดจำหน่ายและบริการ ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก
7.	นายมนูญ ศิริวรรณ	ผู้อำนวยการอาวุโส สายตลาด อุตสาหกรรมและ น้ำมันหล่อลื่น	56	ไม่มี	ปริญญาโท รัฐศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	2540 ผู้อำนวยการขาย 2543 ผู้อำนวยการสายตลาดอุตสาหกรรม และน้ำมันหล่อลื่น 2545 ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดอุตสาหกรรม



แบบแสดงรายการข้อมูลประจำปี (แบบ 56 - 1)

						และน้ำมันหล่อลื่น และรักษาการ ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาดค้าปลีก ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาด อุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น
8	นางวรรณภา อิมะไชย์	ผู้อำนวยการอาวุโส สายบัญชีและ การเงิน	58	6,200	ปริญญาตรี พาณิชยศาสตร์และ การบัญชี มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์	2535 ผู้จัดการอาวุโสส่วนการเงิน 2543 ผู้อำนวยการสายการเงินและบริหาร 2545 ผู้อำนวยการอาวุโสสายการเงินและ บริหาร ปัจจุบัน ผู้อำนวยการอาวุโสสายบัญชีและ การเงิน

เอกสารแนบ 2

การดำรงตำแหน่งของผู้บริหารในบริษัท บริษัทร่วม และบริษัทที่เกี่ยวข้อง (ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2545)

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	ตำแหน่งในบริษัท	ตำแหน่งในบริษัทร่วม	ตำแหน่งในบริษัทที่เกี่ยวข้อง
			บ.บางจากกรีนเนท	บ.ขนส่งน้ำมันทางท่อ
1.	นายณรงค์ บุญยสงวน	กรรมการผู้จัดการใหญ่	กรรมการ	
2.	นายวุฒิชัย นีรนาทวงศ์	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่		กรรมการ
3.	นายวิเชียร อุษณาโชติ	รองกรรมการผู้จัดการใหญ่		กรรมการ
4.	นายวัฒนา โอภาณนท้อมตะ	ผู้ช่วยกรรมการผู้จัดการใหญ่	กรรมการ	
5.	นายเกียรติกุล โคมิน	ผู้อำนวยการอาวุโส สายตลาดค้าปลีก		กรรมการ
6.	นายมัญญ ศิริวรรณ	ผู้อำนวยการอาวุโสสายตลาด อุตสาหกรรมและน้ำมันหล่อลื่น	กรรมการ	



เอกสารแนบ 3 อื่นๆ

ไม่มี